

B

II.

St. p.
357 a

Ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα εἰπὼν ᾤμην λόγου ἀπηλλάχθαι· τὸ δ' ἦν ἄρα, ὡς ἔοικε, προσόμιον. ὁ γὰρ Γλαύκων ἀεί τε δὴ ἀνδρειότατος ὢν τυγχάνει πρὸς ἅπαντα, καὶ δὴ καὶ τότε τοῦ Θρασυμάχου τὴν ἀπόρρησιν οὐκ ἀπεδέξατο, ἀλλ' ἔφη· ὦ Σώκρατες, πότερον ἡμᾶς βούλει δοκεῖν πεπεικέναι ἢ ὡς ἀληθῶς πεῖσαι ὅτι παντὶ τρόπῳ ἄμεινόν ἐστιν δίκαιον εἶναι ἢ ἄδικον;

Ὡς ἀληθῶς, εἶπον, ἔγωγ' ἂν ἐλοίμην, εἰ ἐπ' ἐμοὶ εἴη.

Οὐ τοίνυν, ἔφη, ποιεῖς ὃ βούλει. λέγε γάρ μοι· ἄρά σοι δοκεῖ τοιούδε τι εἶναι ἀγαθόν, ὃ δεξαίμεθ' ἂν ἔχειν οὐ τῶν ἀποβαινόντων ἐφιεμένοι, ἀλλ' αὐτὸ αὐτοῦ ἕνεκα ἀσπαζόμενοι, οἷον τὸ χαίρειν καὶ αἰ ἡδοναὶ ὅσαι ἀβλαβεῖς καὶ μηδὲν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον διὰ ταύτας γίγνεται ἄλλο ἢ χαίρειν ἔχοντα;

Ἐμοιγε, ἦν δ' ἐγώ, δοκεῖ τι εἶναι τοιοῦτον.

Τί δέ; ὃ αὐτό τε αὐτοῦ χάριν ἀγαπῶμεν καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ γιγνομένων, οἷον αὐτὸ φρονεῖν καὶ τὸ ὄραν καὶ τὸ ὑγιαίνειν; τὰ γὰρ τοιαῦτά που δι' ἀμφοτέρα ἀσπαζόμεθα.

Ναί, εἶπον.

Τρίτον δὲ ὄρῃς τι, ἔφη, εἶδος ἀγαθοῦ, ἐν ᾧ τὸ γυμνάζεσθαι καὶ τὸ κάμνοντα ἰατρύεσθαι καὶ ἰατρευσίς τε καὶ ὁ ἄλλος χρηματισμός; ταῦτα γὰρ ἐπίπονα φαῖμεν ἔν, ὠφελεῖν δὲ ἡμᾶς, καὶ αὐτὰ μὲν ἑαυτῶν ἕνεκα οὐκ ἂν δεξαίμεθα ἔχειν, τῶν δὲ μισθῶν τε χάριν καὶ τῶν ἄλλων ὅσα γίγνεται ἀπ' αὐτῶν.

α 2 τε δὴ F: τε Λ D M β 7 καὶ μηδὲν Λ D M: εἰ καὶ μηδὲν F
 β 8 διὰ ταύτας Λ D: δι' αὐτάς F γίγνεται ἄλλο Λ D M: ἄλλο γίγνεται F
 β 9 τι Λ D M: om. F γ 4 εἶπον Λ D M (scd o in ras. Λ): εἶπε F
 γ 7 φαῖμεν Λ D (scd i cx μ Λ): φαμίην F δ 1 τε Λ D M: om. F

Ἔστιν γὰρ οὖν, ἔφη, καὶ τοῦτο τρίτον. ἀλλὰ τί δή;

Ἐν ποίῳ, ἔφη, τούτων τὴν δικαιοσύνην τιθεῖς;

358 Ἐγὼ μὲν οἶμαι, ἦν δ' ἐγώ, ἐν τῷ καλλίστῳ, ὃ καὶ δι' αὐτὸ καὶ διὰ τὰ γιγνόμενα ἀπ' αὐτοῦ ἀγαπητέον τῷ μέλλοντι μακαρίῳ ἔσεσθαι.

5 Οὐ τοίνυν δοκεῖ, ἔφη, τοῖς πολλοῖς, ἀλλὰ τοῦ ἐπιπόνου εἵδους, ὃ μισθῶν θ' ἕνεκα καὶ εὐδοκιμήσεων διὰ δόξαν ἐπιτηδεύετον, αὐτὸ δὲ δι' αὐτὸ φευκτέον ὡς ὃν χαλεπόν.

Οἶδα, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι δοκεῖ οὕτω καὶ πάλαι ὑπὸ Θρασυμάχου ὡς τοιοῦτον ὃν ψέγεται, ἀδικία δ' ἐπαινεῖται· ἀλλ' ἐγὼ τις, ὡς ἔοικε, δυσμαθής.

b Ἴθι δή, ἔφη, ἄκουσον καὶ ἐμοῦ, ἐάν σοι ἔτι ταῦτα δοκῇ. Θρασύμαχος γάρ μοι φαίνεται πρῶαιτερον τοῦ δέοντος ὑπὸ σου ὥσπερ ὄφεις κληθῆναι, ἐμοὶ δὲ οὐπω κατὰ νοῦν ἢ ἀπόδειξις γέγονεν περὶ ἐκάτερον· ἐπιθυμῶ γὰρ ἀκοῦσαι τί τ' ἔστιν 5 ἐκάτερον καὶ τίνα ἔχει δύναμιν αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἐνὸν ἐν τῇ ψυχῇ, τοὺς δὲ μισθοὺς καὶ τὰ γιγνόμενα ἀπ' αὐτῶν εἶσαι χαίρειν. οὕτως οὖν ποιήσω, ἐὰν καὶ σοὶ δοκῇ· ἐπανανεώ- c σομαι τὸν Θρασυμάχου λόγον, καὶ πρῶτον μὲν ἐρῶ δικαιοσύνην οἷον εἶναι φασιν καὶ ὅθεν γεγενῆσθαι, δεύτερον δὲ ὅτι πάντες αὐτὸ οἱ ἐπιτηδεύοντες ἄκουτες ἐπιτηδεύουσιν ὡς ἀναγκάειον ἀλλ' οὐχ ὡς ἀγαθόν, τρίτον δὲ ὅτι εἰκότως αὐτὸ δρῶσι· 5 πολὺ γὰρ ἀμείνων ἄρα ὃ τοῦ ἀδίκου ἢ ὃ τοῦ δικαίου βίος, ὡς λέγουσιν. ἐπεὶ ἔμοιγε, ὦ Σώκρατες, οὐ τι δοκεῖ οὕτως· ἀπορῶ μέντοι διατεθρυλημένος τὰ ὦτα, ἀκούων Θρασυμάχου καὶ μυρίων ἄλλων, τὸν δὲ ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης λόγον, ὡς d ἄμεινον ἀδικίας, οὐδενός πω ἀκήκοα ὡς βούλομαι—βούλομαι δὲ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἐγκωμιαζόμενον ἀκοῦσαι—μάλιστα δ' οἶμαι ἂν σοῦ πυθέσθαι. διὸ κατατείνας ἐρῶ τὸν ἀδικὸν βίον ἐπαινῶν, εἰπὼν δὲ ἐνδείξομαί σοι ὃν τρόπον αὖ βούλομαι

a 4 δοκεῖ ἔφη ADM: ἔφη δοκεῖ F

a 5 θ' ADM: τε F

a 8 ἀδικία δ' ἐπαινεῖται FDM: om. A

a 9 ὡς ADM: om. F

b 1 ἔτι F: om. ADM

ταῦτα δοκῇ A: ταῦτα δοκῇ D: δοκῇ

ταυτά F

καὶ σοῦ ἀκούειν ἀδικίαν μὲν ψέγοντος, δικαιοσύνην δὲ ἐπι- 5
νοῦντος. ἀλλ' ὄρα εἴ σοι βουλομένῳ ἂ λέγω.

Πάντων μάλιστα, ἦν δ' ἐγώ· περὶ γὰρ τίνος ἂν μᾶλλον
πολλάκις τις νοῦν ἔχων χαίροι λέγων καὶ ἀκούων;

Κάλλιστα, ἔφη, λέγεις· καὶ ὁ πρῶτον ἔφημ ἔρειν, περὶ e
τούτου ἄκουε, τί ὄν τε καὶ ὄθεν γέγονε δικαιοσύνη.

Πεφυκέναι γὰρ δὴ φασιν τὸ μὲν ἀδικεῖν ἀγαθόν, τὸ δὲ
ἀδικεῖσθαι κακόν, πλέوني δὲ κακῷ ὑπερβάλλειν τὸ ἀδικεῖσθαι
ἢ ἀγαθῷ τὸ ἀδικεῖν, ὥστ' ἐπειδὴν ἀλλήλους ἀδικῶσί τε καὶ 5
ἀδικῶνται καὶ ἀμφοτέρων γεύωνται, τοῖς μὴ δυναμένοις τὸ
μὲν ἐκφεύγειν τὸ δὲ αἰρεῖν δοκεῖ λυσιτελεῖν συνθέσθαι 359
ἀλλήλοις μῆτ' ἀδικεῖν μῆτ' ἀδικεῖσθαι· καὶ ἐντεῦθεν δὴ
ἄρξασθαι νόμους τίθεσθαι καὶ συνθήκας αὐτῶν, καὶ ὀνομάσαι
τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπίταγμα νόμιμόν τε καὶ δίκαιον· καὶ εἶναι
δὴ ταύτην γένεσίν τε καὶ οὐσίαν δικαιοσύνης, μεταξὺ οὖσαν 5
τοῦ μὲν ἀρίστου ὄντος, ἐὰν ἀδικῶν μὴ διδῷ δίκην, τοῦ δὲ
κακίστου, ἐὰν ἀδικούμενος τιμωρεῖσθαι ἀδύνατος ᾖ· τὸ δὲ
δίκαιον ἐν μέσῳ ὄν τούτων ἀμφοτέρων ἀγαπᾶσθαι οὐχ ὡς
ἀγαθόν, ἀλλ' ὡς ἀρρωστίᾳ τοῦ ἀδικεῖν τιμώμενον· ἐπεὶ τὸν b
δυναμέμον αὐτὸ ποιεῖν καὶ ὡς ἀληθῶς ἄνδρα οὐδ' ἂν ἐνί ποτε
συνθέσθαι τὸ μῆτε ἀδικεῖν μῆτε ἀδικεῖσθαι· μαίνεσθαι γὰρ
ἂν. ἡ μὲν οὖν δὴ φύσις δικαιοσύνης, ὧ Σώκρατες, αὕτη τε
καὶ τοιαύτη, καὶ ἐξ ὧν πέφυκε τοιαῦτα, ὡς ὁ λόγος. 5

Ὡς δὲ καὶ οἱ ἐπιτηδεύοντες ἀδυναμία τοῦ ἀδικεῖν ἄκουτες
αὐτὸ ἐπιτηδεύουσι, μάλιστα' ἂν αἰσθολίμεθα, εἰ τοιούδε ποιή-
σαιμεν τῇ διανοίᾳ· δύντες ἐξουσίαν ἐκατέρῳ ποιεῖν ὅτι ἂν c
βούληται, τῷ τε δικαίῳ καὶ τῷ ἀδίκῳ, εἴτ' ἐπακολουθήσασαιμεν
θεώμενοι ποῖ ἢ ἐπιθυμία ἐκάτερον ἄξει. ἐπ' αὐτοφώρῳ οὖν
λάβοιμεν ἂν τὸν δίκαιον τῷ ἀδίκῳ εἰς ταυτὸν ἰόντα διὰ τὴν
πλεονεξίαν, ὃ πᾶσα φύσις διώκειν πέφυκεν ὡς ἀγαθόν, νόμῳ 5

δ 5 ἀκούειν Λ D M : ἀκούσαι F ο 2 τί ὄν τε Λ M : οἶόν τε F : τί
οἶόν τε D : τί οἶονται scg. Mon. : οἶόν τί τι cl. Adam ο 4 πλέονι Λ F :
πλίον D M η 1 ζυρθέσθαι Λ D : τὸ συντίθεσθαι F η 3 νόμους
Λ D M : νόμους τε F ο 3 ποῖ Λ D M : θρωί F ο 4 διὰ Λ D M :
ἐπὶ F ο 5 ἀγαθόν Λ D M : ἀγαθὸν ἔν F νόμῳ Λ D M : νόμου F

δὲ βία παράγεται ἐπὶ τὴν τοῦ ἴσου τιμὴν. εἷη δ' ἂν ἡ
 ἐξουσία ἦν λέγω τοιάδε μάλιστα, εἰ αὐτοῖς γένοιτο οἶαν
d ποτέ φασιν δύναμιν τῷ [Γύγου] τοῦ Λυδοῦ προγόνῳ γενέσθαι.
 εἶναι μὲν γὰρ αὐτὸν ποιμένα θητεύοντα παρὰ τῷ τότε Λυδίας
 ἄρχοντι, ὄμβρου δὲ πολλοῦ γενομένου καὶ σεισμοῦ ῥαγῆναί
 τι τῆς γῆς καὶ γενέσθαι χάσμα κατὰ τὸν τόπον ἢ ἔνεμεν.
5 ἰδόντα δὲ καὶ θαυμάσαντα καταβῆναι καὶ ἰδεῖν ἄλλα τε δὴ
 ἂ μυθολογοῦσιν θαυμαστὰ καὶ ἵππου χαλκοῦν, κοῖλον, θυρίδας
 ἔχοντα, καθ' ἃς ἐγκύψαντα ἰδεῖν ἐνόητα νεκρόν, ὡς φαίνεσθαι
 μείζω ἢ κατ' ἄνθρωπον, τοῦτον δὲ ἄλλο μὲν οὐδέν, περὶ δὲ
e τῇ χειρὶ χρυσοῦν δακτύλιον ὄν(τα) περιελόμενον ἐκβῆναι.
 συλλόγου δὲ γενομένου τοῖς ποιμέσιν εἰωθότος, ἔν' ἐξαγ-
 γέλλοιεν κατὰ μῆνα τῷ βασιλεῖ τὰ περὶ τὰ ποιμνία, ἀφικέσθαι
 καὶ ἐκεῖνον ἔχοντα τὸν δακτύλιον· καθήμενον οὖν μετὰ τῶν
5 ἄλλων τυχεῖν τὴν σφενδόνην τοῦ δακτυλίου περιαγαγόντα
 πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὸ εἶσω τῆς χειρός, τοῦτου δὲ γενομένου
360 ἀφανῆ αὐτὸν γενέσθαι τοῖς παρακαθημένοις, καὶ διαλέγεσθαι
 ὡς περὶ οἰχομένου. καὶ τὸν θαυμάζειν τε καὶ πάλιν ἐπιψη-
 λαφῶντα τὸν δακτύλιον στρέψαι ἔξω τὴν σφενδόνην, καὶ
 στρέψαντα φανερόν γενέσθαι, καὶ τοῦτο ἐννοήσαντα ἀπο-
5 πειρᾶσθαι τοῦ δακτυλίου εἰ ταύτην ἔχοι τὴν δύναμιν, καὶ αὐτῷ
 οὔτω συμβαίνειν, στρέφοντι μὲν εἶσω τὴν σφενδόνην ἀδήλω
 γίνεσθαι, ἔξω δὲ δήλω· αἰσθόμενον δὲ εὐθὺς διαπράξασθαι
 τῶν ἀγγέλων γενέσθαι τῶν παρὰ τὸν βασιλέα, ἐλθόντα
b δὲ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μοιχεύσαντα, μετ' ἐκείνης ἐπιθέ-
 μενον τῷ βασιλεῖ ἀποκτείνειν καὶ τὴν ἀρχὴν οὔτω κατασχεῖν.
 εἰ οὖν δύο τοιούτου δακτυλίου γενοίσθην, καὶ τὸν μὲν ὁ δίκαιος

c6 βία AF: καὶ βία DM d1 Γύγου secl. Wiegand (Γύγου
 πρόγονον habet iam Proclus in Remp. ii. p. 111 Kroll): Γύγη recc.
 d4 ἔνεμεν ADM: ἐκεῖνος ἔνεμεν F d6 & FDM: om. A
 d8 τοῦτον] τοῦτου ci. Jackson οὐδέν A: ἔχειν οὐδέν FDM
 e1 δακτύλιον] δακτύλιον φέρειν Ven. 184 vulg. ὄντα ci. Bywater:
 ὄν A FDM: secl. Jackson e2 εἰωθότος AM: εἰωθότως FD
 a1 καὶ AFM: om. D a2 πάλιν ADM: πως πάλιν F a5 καὶ
 αὐτῷ οὔτω AFM: καὶ αὐτῷ οὔτω καὶ οὔτω D a8 τῶν (τὸν D)...
 βασιλέα FDM et in marg. A: om. A b2 οὔτω F: om. ADM

περιθειτο, τὸν δὲ ὁ ἄδικος, οὐδεὶς ἂν γένοιτο, ὡς δόξειεν, οὕτως ἀδαμάντινος, ὅς ἂν μένειεν ἐν τῇ δικαιοσύνῃ καὶ 5
 τολμήσειεν ἀπέχεσθαι τῶν ἀλλοτρίων καὶ μὴ ὑπτεσθαι, ἐξὸν
 αὐτῷ καὶ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀδεῶς ὅτι βούλοιο λαμβάνειν, c
 καὶ εἰσιόντι εἰς τὰς οἰκίας συγγίγνεσθαι ὄψφ βούλοιο, καὶ
 ἀποκτευνύναι καὶ ἐκ δεσμῶν λύειν οὔστινας βούλοιο, καὶ
 τᾶλλα πράττειν ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἰσόθεον ὄντα. οὕτω δὲ
 δρῶν οὐδὲν ἂν διάφορον τοῦ ἐτέρου ποιοῖ, ἀλλ' ἐπὶ ταῦτ' ἂν
 ἴοιεν ἀμφότεροι. καίτοι μέγα τοῦτο τεκμήριον ἂν φαίη τις 5
 ὅτι οὐδεὶς ἐκὼν δίκαιος ἀλλ' ἀναγκαζόμενος, ὡς οὐκ ἀγαθοῦ
 ἰδίᾳ ὄντος, ἐπεὶ ὅπου γ' ἂν οἴηται ἕκαστος οἶός τε ἔσσεσθαι
 ἀδικεῖν, ἀδικεῖν. λυσιτελεῖν γὰρ δὴ οἶεται πᾶς ἀνὴρ πολὺ
 μᾶλλον ἰδίᾳ τὴν ἀδικίαν τῆς δικαιοσύνης, ἀληθῆ οἰόμενος, d
 ὡς φήσει ὁ περὶ τοῦ τοιούτου λόγου λέγων· ἐπεὶ εἴ τις
 τοιαύτης ἐξουσίας ἐπιλαβόμενος μηδὲν ποτε ἐθέλοι ἀδικῆσαι
 μηδὲ ἄφαιτο τῶν ἀλλοτρίων, ἀθλιώτατος μὲν ἂν δόξειεν
 εἶναι τοῖς αἰσθανομένοις καὶ ἀνοητότατος, ἐπαινοῖεν δ' ἂν 5
 αὐτὸν ἀλλήλων ἐναντίον ἐξαπατῶντες ἀλλήλους διὰ τὸν τοῦ
 ἀδικεῖσθαι φόβον. ταῦτα μὲν οὖν διή οὕτω.

Τὴν δὲ κρίσιω αὐτὴν τοῦ βίου περὶ ὧν λέγομεν, ἐὰν c
 διαστησώμεθα τὸν τε δικαιοτάτον καὶ τὸν ἀδικιώτατον, οἷοί τ'
 ἐσόμεθα κρῖναι ὀρθῶς· εἰ δὲ μή, οὐ. τίς οὖν διή ἡ διάστασις;
 ἦδε· μηδὲν ἀφαιρῶμεν μήτε τοῦ ἀδίκου ἀπὸ τῆς ἀδικίας, μήτε
 τοῦ δικαίου ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ τέλεον ἐκάτερον εἰς 5
 τὸ ἑαυτοῦ ἐπιτήδευμα τιθῶμεν. πρῶτον μὲν οὖν ὁ ἄδικος
 ὥσπερ οἱ δεινοὶ δημιουργοὶ ποιεῖτω—οἷον κυβερνήτης ἄκρος
 ἢ λατρὸς τὰ τε ἀδύνατα ἐν τῇ τέχνῃ καὶ τὰ δυνατὰ διαισθά-
 νεται, καὶ τοῖς μὲν ἐπιχειρεῖ, τὰ δὲ ἐᾷ· ἔτι δὲ ἐὼν ἄρα πῃ 361

c 4 διάφορον Λ Μ : διαφέρων F D ταῦτ' ἂν F : ταῦτ' ἂν D :
 ταῦτὸν Λ Μ o 5 καίτοι] και το ργ. Λ o 8 ἀδικεῖν ἀδικεῖν Λ D M :
 ἀδικεῖν ἀδικεῖ F d d 2 φήσει Λ F D : φησιν M o 1 αὐτὴν]
 αὐτὴν Λ d m o 3 τίς F D M : τί Λ o 6 ἑαυτοῦ D M : αὐ-
 τοῦ F : ἑαυτῷ Λ o 8 ἀδύνατα . . . δυνατὰ Λ D M : δυνατὰ . . .
 ἀδύνατα F

σφαλῆ, ἱκανὸς ἐπανορθοῦσθαι—οὕτω καὶ ὁ ἄδικος ἐπιχειρῶν ὀρθῶς τοῖς ἀδικήμασιν λαυθανέτω, εἰ μέλλει σφόδρα ἄδικος εἶναι. τὸν ἀλίσκόμενον δὲ φαῦλον ἡγητέον· ἐσχάτη γὰρ
 5 ἀδικία δοκεῖν δίκαιον εἶναι μὴ ὄντα. δοτέον οὖν τῷ τελείως ἀδίκῳ τὴν τελεωτάτην ἀδικίαν, καὶ οὐκ ἀφαιρετέον ἀλλ' ἐατέον τὰ μέγιστα ἀδικούντα τὴν μεγίστην δόξαν αὐτῷ
 b παρεσκευακέναι εἰς δικαιοσύνην, καὶ ἂν ἄρα σφάλληται τι, ἐπανορθοῦσθαι δυνατῷ εἶναι, λέγειν τε ἱκανῷ ὄντι πρὸς τὸ πείθειν, ἂν τι μηνύηται τῶν ἀδικημάτων, καὶ βιάσασθαι ὅσα ἂν βίας δέηται, διὰ τε ἀνδρείαν καὶ ῥώμην καὶ διὰ
 5 παρασκευὴν φίλων καὶ οὐσίας. τοῦτον δὲ τοιοῦτον θέντες τὸν δίκαιον αὐτὸν ἱστώμεν τῷ λόγῳ, ἀνδρα ἀπλοῦν καὶ γενναῖον, κατ' Αἰσχύλον οὐ δοκεῖν ἀλλ' εἶναι ἀγαθὸν ἐθέλοντα. ἀφαιρετέον δὴ τὸ δοκεῖν. εἰ γὰρ δόξει δίκαιος
 c εἶναι, ἔσονται αὐτῷ τιμαὶ καὶ δωρεαὶ δοκοῦντι τοιοῦτῳ εἶναι ἄδηλον οὖν εἶτε τοῦ δικαίου εἶτε τῶν δώρεων τε καὶ τιμῶν ἔνεκα τοιοῦτος εἴη. γυμνωτέος δὲ πάντων πλὴν δικαιοσύνης καὶ ποιητέος ἐναντίως διακεκίμενος τῷ προτέρῳ· μηδὲν γὰρ
 5 ἀδικῶν δόξαν ἐχέτω τὴν μεγίστην ἀδικίας, ἵνα ἢ βεβασανισμένος εἰς δικαιοσύνην τῷ μὴ τέγγεσθαι ὑπὸ κακοδοξίας καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς γιγνομένων, ἀλλὰ ἴτω ἀμετάστατος μέχρι
 d θανάτου, δοκῶν μὲν εἶναι ἄδικος διὰ βίου, ὧν δὲ δίκαιος, ἵνα ἀμφοτέροι εἰς τὸ ἔσχατον ἐληλυθότες, ὁ μὲν δικαιοσύνης, ὁ δὲ ἀδικίας, κρίνονται ὀπότερος αὐτοῖν εὐδαιμονέστερος.

Βαβαί, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φίλε Γλαύκων, ὡς ἐρρωμένως
 5 ἐκάτερον ὥσπερ ἀνδριάντα εἰς τὴν κρίσιν ἐκκαθαίρεις τοῖν ἀνδροῖν.

Ὡς μάλιστ', ἔφη, δύναμαι. ὄντιον δὲ τοιοῦτιον, οὐδὲν

a 2 ἱκανὸς A F d : ἱκανῶς D a 4 ἐσχάτη . . . a 5 ἀδικία A F D M
 Stobaeus : ἐσχάτης . . . ἀδικίας Plutarchus (ter) b 1 παρεσκευακέναι
 A F : παρεσκευασμένοι D b 5 τοῦτον δὲ] τὸν δ' οὖν Eusebius :
 τὸν γὰρ Theodoretus b 6 αὐ Eusebius Theodoretus : om. A F D M
 c 5 τὴν μεγίστην] τῆς μεγίστης Eusebius c 7 ὑπ'] ἀπ' Eusebius
 Theodoretus ἴτω pr. A : ἦτω M et corr. A : ἦτῳ D : ἔστω Eusebius
 Theodoretus : ἔσται F

ἔτι, ὡς ἐγῶμαι, χαλεπὸν ἐπεξελθεῖν τῷ λόγῳ οἷος ἐκάτερον
 βίος ἐπιμένει. λεκτέον οὖν· καὶ δὴ κὰν ἀγροικοτέρως **e**
 λέγεται, μὴ ἐμὲ οἶον λέγειν, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ τοὺς ἐπαι-
 νοῦντας πρὸ δικαιοσύνης ἀδικίαν. ἐροῦσι δὲ τάδε, ὅτι οὕτω
 διακείμενος ὁ δίκαιος μαστιγώσεται, στρεβλώσεται, δεδή-
 σεται, ἐκκαυθήσεται τῶφθαλμῷ, τελευτῶν πάντα κακὰ παθῶν **362**
 ἀνασχινοδουλευθήσεται καὶ γινώσεται ὅτι οὐκ εἶναι δίκαιον
 ἀλλὰ δοκεῖν δεῖ ἐθέλειν. τὸ δὲ τοῦ Λισχύλου πολὺ ἦν
 ἄρα ὀρθότερον λέγειν κατὰ τοῦ ἀδίκου. τῷ ὄντι γὰρ φή-
 σουσι τὸν ἀδικον, ἅτε ἐπιτηδεύοντα πρᾶγμα ἀληθείας ἐχό- **5**
 μενον καὶ οὐ πρὸς δόξαν ζῶντα, οὐ δοκεῖν ἄδικον ἀλλ' εἶναι
 ἐθέλειν,

βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενον,
 ἐξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλευμάτα, **b**

πρῶτον μὲν ἄρχειν ἐν τῇ πόλει δοκοῦντι δικαίῳ εἶναι, ἔπειτα
 γαμῆν ὀπόθεν ἂν βούληται, ἐκδιδόναι εἰς οὓς ἂν βούληται,
 συμβάλλειν, κοινωνεῖν οἷς ἂν ἐθέλῃ, καὶ παρὰ ταῦτα πάντα
 ὠφελεῖσθαι κερδαίνοντα τῷ μὴ δυσχεραίνειν τὸ ἀδικεῖν· εἰς **5**
 ἀγῶνας τοῖνον ἰόντα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ περιγίγνεσθαι καὶ
 πλεονεκτεῖν τῶν ἐχθρῶν, πλεονεκτοῦντα δὲ πλουτεῖν καὶ
 τοὺς τε φίλους εὖ ποιεῖν καὶ τοὺς ἐχθροὺς βλάπτειν, καὶ **c**
 θεοῖς θυσίας καὶ ἀναθήματα ἱκανῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς θύειν
 τε καὶ ἀνατιθέναι, καὶ θεραπεύειν τοῦ δικαίου πολὺ ἄμεινον
 τοὺς θεοὺς καὶ τῶν ἀνθρώπων οὓς ἂν βούληται, ὥστε καὶ
 θεοφιλέστερον αὐτὸν εἶναι μᾶλλον προσήκειν ἐκ τῶν εἰκότων **5**
 ἢ τὸν δίκαιον. οὕτω φασίν, ὦ Σώκρατες, παρὰ θεῶν καὶ
 παρ' ἀνθρώπων τῷ ἀδίκῳ παρεσκευάσθαι τὸν βίον ἄμεινον
 ἢ τῷ δικαίῳ.

Ταῦτ' εἰπόντος τοῦ Γλαύκωνος ἐγὼ μὲν αὖ ἐν νῷ εἶχόν τι **d**

α ι ἐκκαυθήσεται Λ F D: ἐκκοφθήσεται M: ἐκκοπήσεται Clemens
 Eusebius Theodoretus: ἐκκαυθήσεται καὶ ἐκκοπήσεται As1: καυθήσεται
 ἐκκοπήσεται Herwerden (*essodiantur oculi, vinciatur, uratur Cicero*)
 β 4 συμβάλλειν F: ζυμβάλλειν Λ M: ζυμβάλλει D d ι ad F:
 om. Λ D M

λέγειν πρὸς ταῦτα, ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀδείμαντος, Οὐ τί
 που οἶει, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἱκανῶς εἰρῆσθαι περὶ τοῦ λόγου;

Ἄλλὰ τί μήν; εἶπον.

5 Αὐτό, ἦ δ' ὅς, οὐκ εἴρηται ὁ μάλιστα ἔδει ρηθῆναι.

Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, τὸ λεγόμενον, ἀδελφὸς ἀνδρὶ παρεῖη
 ὥστε καὶ σύ, εἴ τι ὅδε ἐλλείπει, ἐπάμννε. καίτοι ἐμέ γε
 ἱκανὰ καὶ τὰ ὑπὸ τούτου ρηθέντα καταπαλαῖσαι καὶ ἀδύνατον
 ποιῆσαι βοηθεῖν δικαιοσύνη.

e Καὶ ὅς, Οὐδέν, ἔφη, λέγεις· ἀλλ' ἔτι καὶ τάδε ἄκουε.
 δεῖ γὰρ διελθεῖν ἡμᾶς καὶ τοὺς ἐναντίους λόγους ὧν ὅδε
 εἶπεν, οἱ δικαιοσύνην μὲν ἐπαινοῦσιν, ἀδικίαν δὲ ψέγουσιν,
 ἕν' ἢ σαφέστερον ὃ μοι δοκεῖ βούλεσθαι Γλαύκων. λέγουσι

5 δέ που καὶ παρακελεύονται πατέρες τε ἕξις, καὶ πάντες οἱ
 363 τινῶν κηδόμενοι, ὡς χρὴ δίκαιον εἶναι, οὐκ αὐτὸ δικαιοσύνην

ἐπαινοῦντες ἀλλὰ τὰς ἀπ' αὐτῆς εὐδοκιμήσεις, ἵνα δοκοῦντι
 δικάῳ εἶναι γίγνηται ἀπὸ τῆς δόξης ἀρχαί τε καὶ γάμοι
 καὶ ὅσαπερ Γλαύκων διῆλθεν ἄρτι, ἀπὸ τοῦ εὐδοκιμεῖν ὄντα

5 τῷ δικάῳ. ἐπὶ πλέον δὲ οὗτοι τὰ τῶν δοξῶν λέγουσιν.
 τὰς γὰρ παρὰ θεῶν εὐδοκιμήσεις ἐμβάλλοντες ἄφθονα ἔχουσι
 λέγειν ἀγαθὰ, τοῖς ὁσίοις ἃ φασι θεοὺς διδόναι· ὥσπερ ὁ
 γενναῖος Ἡσιόδός τε καὶ Ὀμηρὸς φασι, ὁ μὲν τὰς δρυὺς

b τοῖς δίκαιοις τοὺς θεοὺς ποιεῖν ἄκρας μὲν τε φέρειν
 βαλάνους, μέσσας δὲ μελίσσας· εἰροπόκοι δ' ὄιες,
 φησίν, μαλλοῖς καταβεβρίθασι, καὶ ἄλλα δὴ πολλὰ
 ἀγαθὰ τούτων ἐχόμενα. παραπλήσια δὲ καὶ ὁ ἕτερος· ὡς

5 τέ τευ γάρ φησιν

ἦ βασιλῆος ἀμύμονος ὅς τε θεουδῆς

εὐδικίας ἀνέχησι, φέρησι δὲ γαῖα μέλαινα

c πυρὸς καὶ κριθάς, βρίθησι δὲ δένδρεα καρπῶ,

τίκτη δ' ἔμπεδα μήλα, θάλασσα δὲ παρέχη ἰχθύς.

δ 3 ἔφη FD: om. AM ἱκανῶς ADM: ἤδη ἱκανῶς F a 2 ἐπαι-
 νοῦντες AFM: καὶ ἐπαινοῦντες D ἀπ' ἢ ὑπ' pr. A a 5 τῷ δικάῳ
 secl. ci. Ast: τῷ ἀδίκῳ scr. recc. τὰ AFM: τὰς D

Μουσαῖος δὲ τούτων νεανικώτερα τὰγαθὰ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ
 παρὰ θεῶν διδύσασιν τοῖς δικαίοις· εἰς Ἄιδου γὰρ ἀγαγόντες
 τῷ λόγῳ καὶ κατακλίναντες καὶ συμπόσιον τῶν ὀσίων κατα- 5
 σκευάσαντες ἐστεφανωμένους ποιοῦσιν τὸν ἅπαντα χρόνον
 ἡδὴ διάγειν μεθύοντας, ἡγησάμενοι κάλλιστον ἀρετῆς μισθὸν d
 μέθην αἰώνιον. οἱ δ' ἔτι τούτων μακροτέρους ἀποτείνουσιν
 μισθοὺς παρὰ θεῶν· παῖδας γὰρ παίδων φασὶ καὶ γένος
 κατόπισθεν λείπεσθαι τοῦ ὀσίου καὶ εὐόρκου. ταῦτα δὴ 5
 καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐγκωμιάζουσιν δικαιοσύνην· τοὺς δὲ
 ἄνοσίους αὐτὰ καὶ ἀδίκους εἰς πηλὸν τινα κατορύττουσιν ἐν
 Ἄιδου καὶ κοσκίνῳ ὕδωρ ἀναγκάζουσι φέρειν, ἔτι τε ζῶντας
 εἰς κακὰς δόξας ἄγοντες, ἄπερ Γλαύκων περὶ τῶν δικαίων e
 δοξαζομένων δὲ ἀδίκων διήλθε τιμωρήματα, ταῦτα περὶ τῶν
 ἀδίκων λέγουσιν, ἄλλα δὲ οὐκ ἔχουσιν. ὁ μὲν οὖν ἔπαινος
 καὶ ὁ ψόγος οὗτος ἐκατέρω.

Πρὸς δὲ τούτοις σκέψαι, ὦ Σώκρατες, ἄλλο αὐτὸ εἶδος 5
 λόγων περὶ δικαιοσύνης τε καὶ ἀδικίας ἰδίᾳ τε λεγόμενον
 καὶ ὑπὸ ποιητῶν. πάντες γὰρ ἐξ ἑνὸς στόματος ἠμνοῦσιν 364
 ὡς καλὸν μὲν ἢ σωφροσύνη τε καὶ δικαιοσύνη, χαλεπὸν
 μέντοι καὶ ἐπίπονον, ἀκολασία δὲ καὶ ἀδικία ἡδὺ μὲν καὶ
 εὐπετές κτήσασθαι, δόξη δὲ μόνον καὶ νόμφ αἰσχρόν·
 λυσιτελέστερα δὲ τῶν δικαίων τὰ ἄδικα ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος 5
 λέγουσι, καὶ πονηροὺς πλουσίους καὶ ἄλλυς δυνάμεις ἔχοντας
 εὐδαιμονίζεω καὶ τιμᾶν εὐχερῶς ἐθέλουσιν δημοσίᾳ τε καὶ
 ἰδίᾳ, τοὺς δὲ ἀτιμάζειν καὶ ὑπερορᾶν, οἱ ἂν πη ἀσθενεῖς τε
 καὶ πένητες ᾧσιν, ὁμολογοῦντες αὐτοὺς ἀμείους εἶναι τῶν b
 ἑτέρων. τούτων δὲ πάντων οἱ περὶ θεῶν τε λόγοι καὶ
 ἀρετῆς θαυμασιώτατοι λέγονται, ὡς ἄρα καὶ θεοὶ πολλοῖς
 μὲν ἀγαθοῖς δυστυχίας τε καὶ βίον κακὸν ἐνειμαν, τοῖς δ'
 ἐναντίοις ἐναντίων μοῖραν. ἀγύρται δὲ καὶ μάντις ἐπὶ 5
 πλουσίων θύρας ἰόντες πείθουσιν ὡς ἔστι παρὰ σφίσι
 δύναμις ἐκ θεῶν ποριζομένη θυσίαις τε καὶ ἐπφδαῖς, εἴτε τι

c ἀδίκημά του γέγονεν αὐτοῦ ἢ προγόνων, ἀκείσθαι μεθ' ἡδονῶν τε καὶ ἔορτῶν, ἐάν τέ τινα ἐχθρόν πημῆναι ἐθέλῃ, μετὰ σμικρῶν δαπανῶν ὁμοίως δίκαιον ἀδίκῳ βλάψει ἐπαγωγαῖς τισιν καὶ καταδέσμοις, τοὺς θεοὺς, ὡς φασιν, πείθοντές
5 σφισιν ὑπηρετεῖν. τούτοις δὲ πᾶσιν τοῖς λόγοις μάρτυρας ποιητὰς ἐπάγονται, οἱ μὲν κακίας πέρι εὐπετείας διδόντες, ὡς

τὴν μὲν κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἐλέσθαι

d ῥηϊδίως· λείη μὲν ὁδός, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει·
τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρῶτα θεοὶ προπάρουθεν ἔθηκαν

καὶ τινα ὁδὸν μακράν τε καὶ τραχείαν καὶ ἀνάτη· οἱ δὲ τῆς τῶν θεῶν ὑπ' ἀνθρώπων παραγωγῆς τὸν Ὅμηρον
5 μαρτύρουνται, ὅτι καὶ ἐκεῖνος εἶπεν—

λιστοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,

καὶ τοὺς μὲν θυσίαισι καὶ εὐχολαῖς ἀγαναῖσιν

e λοιβῆ τε κνίσῃ τε παρατρωπῶσ' ἀνθρωποὶ
λίσσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβῆῃ καὶ ἀμάρτη.

βίβλων δὲ ὄμαδον παρέχονται Μουσαίου καὶ Ὀρφέως,
Σελήνης τε καὶ Μουσῶν ἐκγόνων, ὡς φασιν, καθ' ἃς θη-
5 πολοῦσιν, πείθοντες οὐ μόνον ἰδιώτας ἀλλὰ καὶ πόλεις, ὡς
ἄρα λύσεις τε καὶ καθαρμοὶ ἀδικημάτων διὰ θυσιῶν καὶ
365 παιδιᾶς ἡδονῶν εἰσι μὲν ἔτι ζῶσιν, εἰσὶ δὲ καὶ τελευτήσα-
σιν, ἃς δὴ τελετὰς καλοῦσιν, αἱ τῶν ἐκεῖ κακῶν ἀπολύουσιν
ἡμᾶς, μὴ θύσαντας δὲ δεινὰ περιμένει.

Ταῦτα πάντα, ἔφη, ὦ φίλε Σώκρατες, τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα
5 λεγόμενα ἀρετῆς πέρι καὶ κακίας, ὡς ἀνθρωποὶ καὶ θεοὶ
περὶ αὐτὰ ἔχουσι τιμῆς, τί οἰόμεθα ἀκουούσας νέων ψυχὰς

c3 βλάψει ADM: βλάβῃ F: βλάψει scr. Mon.: βλάψαι ci. Muretus c6 διδόντες] ἔδοντες ci. Muretus d1 λείη AD: om. F: ἄλγῃ Hesiodi codices d2 ἔθηκαν AFM: om. D d3 καὶ τραχείαν F: om. ADM (sed καὶ τραχείαν in marg. A) d6 λιστοὶ δέ τε] λιστοὶ δὲ στρεπτοὶ τε A: λιστοὶ δὲ στρεπτοὶ δέ τε A²: στρεπτοὶ δέ τε FDM Homeri codices d7 θυσίαισι] θυέεσσι Homerus e4 ἐγγόνων AFDM e6 διὰ AM: μετὰ F: καὶ D a3 περιμένει A: περιμένει F: περιμενεῖ D: περιμένειν ci. Cobet

ποιῆν, ὅσοι εὐφυεῖς καὶ ἱκανοὶ ἐπὶ πάντα τὰ λεγόμενα
 ὥσπερ ἐπιπτόμενοι συλλογίσασθαι ἐξ αὐτῶν ποῖός τις ἂν
 ᾖν καὶ πῆ πορευθεὶς τὸν βίον ὡς ἄριστα διέλθοι; λέγοι γὰρ **b**
 ἂν ἐκ τῶν εἰκότων πρὸς αὐτὸν κατὰ Πίνδαρον ἐκείνο τὸ
 Πότερον δίκᾳ τεῖχος ὕψιον ἢ σκολιαῖς ἀπάταις
 ἀναβῆς καὶ ἔμαντὸν οὕτω περιφράξας διαβιῶ; τὰ μὲν γὰρ
 λεγόμενα δικαίῳ μὲν ὄντι μοι, ἐὰν μὴ καὶ δοκῶ ὄφελος **5**
 οὐδὲν φασιν εἶναι, πόνους δὲ καὶ ζημίας φανεράς· ἀδίκῳ δὲ
 δόξαν δικαιοσύνης παρεσκευασμένῳ θεσπέσιος βίος λέγεται.
 οὐκοῦν, ἐπειδὴ τὸ δοκεῖν, ὡς δηλοῦσί μοι οἱ σοφοί, καὶ **c**
 τὰν ἀλάθειαν βιᾶται καὶ κύριον εὐδαιμονίας, ἐπὶ τούτο
 δὴ τρεπτέον ὄλως· πρόθυρα μὲν καὶ σχῆμα κύκλῳ περὶ
 ἔμαντὸν σκιαγραφίαν ἀρετῆς περιγραπτέου, τὴν δὲ τοῦ
 σοφωτάτου Ἀρχιλόχου ἀλώπεκα ἐλκτέον ἐξόπισθεν κερδα- **5**
 λέαν καὶ ποικίλην. “Ἄλλὰ γάρ, φησί τις, οὐ ῥάδιον αἰ
 λανθάνειν κακὸν ὄντα.” Οὐδὲ γὰρ ἄλλο οὐδὲν εὐπετές,
 φήσομεν, τῶν μεγάλων· ἀλλ’ ὅμως, εἰ μέλλομεν εὐδαι- **d**
 μονήσειν, ταύτη ἰτέον, ὡς τὰ ἴχνη τῶν λόγων φέρει. ἐπὶ
 γὰρ τὸ λανθάνειν συνωμοσίας τε καὶ ἑταιρίας συνάξομεν,
 εἰσὶν τε πειθοῦς διδάσκαλοι σοφίαν δημηγορικὴν τε καὶ
 δικανικὴν διδόντες, ἐξ ὧν τὰ μὲν πείσομεν, τὰ δὲ βιασόμεθα, **5**
 ὡς πλεονεκτοῦντες δίκην μὴ διδόναι. “Ἄλλὰ δὴ θεοὺς οὔτε
 λανθάνειν οὔτε βιάσασθαι δυνατόν.” Οὐκοῦν, εἰ μὲν μὴ
 εἰσὶν ἢ μηδὲν αὐτοῖς τῶν ἀνθρωπίνων μέλει, τί καὶ ἡμῖν
 μελητέον τοῦ λανθάνειν; εἰ δὲ εἰσὶ τε καὶ ἐπιμελοῦνται, **c**
 οὐκ ἄλλοθὲν τοι αὐτοὺς ἴσμεν ἢ ἀκηκόαμεν ἢ ἐκ τε τῶν
 νόμων καὶ τῶν γειεαλογησάντων ποιητῶν, οἱ δὲ αὐτοὶ οὗτοι
 λέγουσιν ὡς εἰσὶν οἱοὶ θυσταῖς τε καὶ εὐχλωαῖς ἀγανῆσιν

b 5 ἐὰν μὴ καὶ F: ἐὰν καὶ μὴ Λ D M b 7 παρεσκευασμένῳ M:
 παρεσκευασαμένῳ A F D c 2 τὰν ἀλάθειαν A F M: τὰν ἀλή-
 θειαν D c 6 φησί Λ M: φήσει F D d 3 τὸ Λ D: τῷ αἰ.
 d 4 διδάσκαλοι Λ D M: διδάσκαλοι χρημάτων F d 8 τί καὶ
 ἡμῖν μελητέον F: καὶ ἡμῖν μελητέον Λ D M Cygillus: οὐδ’ ἡμῖν μελητέον
 scg. Mon.: καὶ ἡμῖν ἀμελητέον cl. Baier o 3 νόμων F: λόγων
 Λ D M

5 καὶ ἀναθήμασιν παράγεσθαι ἀναπειθόμενοι, οἷς ἢ ἀμφοτέρα ἢ
 οὐδέτερα πειστέον. εἰ δ' οὖν πειστέον, ἀδικητέον καὶ θυτέον
 366 ὑπὸ τῶν ἀδικημάτων. δίκαιοι μὲν γὰρ ὄντες ἀζήμιοι μόνον
 ὑπὸ θεῶν ἐσόμεθα, τὰ δ' ἐξ ἀδικίας κέρδη ἀπωσόμεθα· ἄδικοι
 δὲ κερδανούμεν τε καὶ λισσόμενοι ὑπερβαίνοντες καὶ ἁμαρ-
 τάνοντες, πείθοντες αὐτοὺς ἀζήμιοι ἀπαλλάξομεν. “ Ἀλλὰ
 5 γὰρ ἐν Ἐιδου δίκην δώσομεν ὧν ἂν ἐνθάδε ἀδικήσωμεν,
 ἢ αὐτοὶ ἢ παῖδες παιδῶν.” Ἄλλ', ὦ φίλε, φήσει λογιζό-
 μενος, αἱ τελεταὶ αὐτῶν μέγα δύνανται καὶ οἱ λύσιοι θεοί, ὡς αἱ
 b μέγισται πόλεις λέγουσι καὶ οἱ θεῶν παῖδες ποιηταὶ καὶ προ-
 φῆται τῶν θεῶν γενόμενοι, οἱ ταῦτα οὕτως ἔχειν μηνύουσιν.

Κατὰ τίνα οὖν ἔτι λόγον δικαιοσύνην ἂν πρὸ μεγίστης
 ἀδικίας αἰροίμεθ' ἂν, ἣν ἔαν μετ' εὐσχημοσύνης κιβδήλου
 5 κτησώμεθα, καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις πράξομεν
 κατὰ νοῦν ζῶντές τε καὶ τελευτήσαντές, ὡς ὁ τῶν πολλῶν
 τε καὶ ἄκρων λεγόμενος λόγος; ἐκ δὴ πάντων τῶν εἰρη-
 c μένων τίς μηχανή, ὦ Σώκρατες, δικαιοσύνην τιμᾶν ἐθέλειν
 ᾧ τις δύναμις ὑπάρχει ψυχῆς ἢ χρημάτων ἢ σώματος ἢ
 γένους, ἀλλὰ μὴ γελᾶν ἐπαινουμένης ἀκούοντα; ὡς δὴ τοι
 εἴ τις ἔχει ψευδῆ μὲν ἀποφῆναι ἢ εἰρήκαμεν, ἱκανῶς δὲ
 5 ἔγνωκεν ὅτι ἄριστον δικαιοσύνη, πολλήν που συγγνώμην
 ἔχει καὶ οὐκ ὀργίζεται τοῖς ἀδίκους, ἀλλ' οἶδεν ὅτι πλὴν εἴ
 τις θεία φύσει δυσχεραίνων τὸ ἀδικεῖν ἢ ἐπιστήμην λαβῶν
 d ἀπέχεται αὐτοῦ, τῶν γε ἄλλων οὐδεὶς ἐκὼν δίκαιος, ἀλλ'
 ὑπὸ ἀναδρῖας ἢ γήρωσ ἢ τινος ἄλλης ἀσθενείας ψέγει τὸ
 ἀδικεῖν, ἀδυνατῶν αὐτὸ δρᾶν. ὡς δέ, δῆλον· ὁ γὰρ πρῶτος
 τῶν τοιούτων εἰς δύναμιν ἐλθὼν πρῶτος ἀδικεῖ, καθ' ὅσον
 5 ἂν οἶός τ' ᾖ. καὶ τούτων ἀπάντων οὐδὲν ἄλλο αἴτιον ἢ

a 1 μόνον F D M: om. A: μὲν ci. Muretus a 6 fort. παῖδες (ἢ
 παῖδες) Baiter ὦ φίλε, φήσει λογιζόμενος, αἱ] ὠφελήσουσιν
 ἀγνιζομένους αἱ Hermann: ὠφελήσουσιν αἱ νομιζόμενα ci. Vermehren
 a 7 αὐτὸ μέγα δύνανται F D: om. A M Hermann Vermehren b 2 οἱ
 secl. Madvig c 2 ψυχῆς A F D: τύχης M d et in marg. tu A
 c 4 εἰρήκαμεν A F M: εἰρηκεν D c 6 ἔχει A F M: μὴ ἔχει D
 d 3 ὡς δὲ A² D M: ὡδὲ A F d 5 ᾧ A F: ἦν D

ἐκεῖνο, ὅθεν περ ἅπας ὁ λόγος οὗτος ὤρμησεν καὶ τῷδε καὶ ἐμοὶ
 πρὸς σέ, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν, ὅτι “ὦ θαυμάσιε, πάντων
 ὑμῶν, ὅσοι ἐπαινέται φατὲ δικαιοσύνης εἶναι, ἀπὸ τῶν ἐξ **e**
 ἀρχῆς ἠρώων ἀρξάμενοι, ὅσων λόγοι λελειμμένοι, μέχρι τῶν
 νῦν ἀνθρώπων οὐδεὶς πώποτε ἔψεξεν ἀδικίαν οὐδ’ ἐπήνεσεν
 δικαιοσύνην ἄλλως ἢ δόξας τε καὶ τιμὰς καὶ δωρεὰς τὰς
 ἀπ’ αὐτῶν γιγνομένας· αὐτὸ δ’ ἐκάτερον τῇ αὐτοῦ δυνάμει **5**
 τί δρᾷ, τῇ τοῦ ἔχοντος ψυχῇ ἐνόν, καὶ λαμβάνον θεοῦς τε
 καὶ ἀνθρώπους, οὐδεὶς πώποτε οὐτ’ ἐν ποιήσει οὐτ’ ἐν ἰδίοις
 λόγοις ἐπεξῆλθεν ἱκανῶς τῷ λόγῳ ὡς τὸ μὲν μέγιστον κακῶν
 ὅσα ἴσχει ψυχῇ ἐν αὐτῇ, δικαιοσύνη δὲ μέγιστον ἀγαθόν.
 εἰ γὰρ οὕτως ἐλέγετο ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ πάντων ὑμῶν καὶ ἐκ **367**
 νέων ἡμᾶς ἐπείθετε, οὐκ ἂν ἀλλήλους ἐφυλάττομεν μὴ
 ἀδικεῖν, ἀλλ’ αὐτὸς αὐτοῦ ἦν ἕκαστος ἀριστος φύλαξ, δεδιὼς
 μὴ ἀδικῶν τῷ μεγίστῳ κακῷ σύνοικος ἦ.”

Ταῦτα, ὦ Σώκρατες, ἴσως δὲ καὶ ἔτι τούτων πλείω **5**
 Θρασύμαχος τε καὶ ἄλλος πού τις ὑπὲρ δικαιοσύνης τε
 καὶ ἀδικίας λέγοιεν ἅν, μεταστρέφοντες αὐτοῖν τὴν δύναμιν
 φορτικῶς, ὡς γέ μοι δοκεῖ. ἀλλ’ ἐγώ, οὐδὲν γάρ σε
 δέομαι ἀποκρύπτεσθαι, σοῦ ἐπιθυμῶν ἀκοῦσαι τὰναντία, ὡς **b**
 δύναμαι μάλιστα κατατείνας λέγω. μὴ οὖν ἡμῖν μόνον
 ἐνδείξῃ τῷ λόγῳ ὅτι δικαιοσύνη ἀδικίας κρείττον, ἀλλὰ
 τί ποιούσα ἑκατέρα τὸν ἔχοντα αὐτῇ δι’ αὐτὴν ἢ μὲν
 κακόν, ἢ δὲ ἀγαθόν ἐστίν· τὰς δὲ δόξας ἀφαίρει, ὥσπερ **5**
 Γλαύκων διεκελεύσατο. εἰ γὰρ μὴ ἀφαιρήσεις ἑκατέρωθεν
 τὰς ἀληθεῖς, τὰς δὲ ψευδεῖς προσθήσεις, οὐ τὸ δίκαιον
 φήσομεν ἐπαινεῖν σε ἀλλὰ τὸ δοκεῖν, οὐδὲ τὸ ἄδικον εἶναι
 ψέγειν ἀλλὰ τὸ δοκεῖν, καὶ παρακελεύεσθαι ἄδικον οὔτα **c**
 λαμβάνειν, καὶ ὁμολογεῖν Θρασυμάχῳ ὅτι τὸ μὲν δίκαιον
 ἀλλότριον ἀγαθόν, συμφέρον τοῦ κρείττους, τὸ δὲ ἄδικον

d 7 εἶπεν pg. A ο 1 ὑμῶν . . . φατὲ Λ F M : ἡμῶν . . . φαμεν τὲ D
 εἶναι F D : om. Λ M ο 6 τί δρᾷ F : ἐν Λ D M α 3 ἕκαστος
 ἀριστος D : ἀριστος ἕκαστος F : ἕκαστος Λ M α 4 ζύνοικος ἦ Λ M :
 ζυνοικήση F : ζυνοική D β 2, 3 ἐνδείξῃ μόνον F β 8 ἀλλὰ τὸ
 δοκεῖν F D M et in marg. Λ : om. Λ οὐδὲ . . . ο 1 δοκεῖν Λ D M : om. F

αὐτῷ μὲν συμφέρον καὶ λυσιτελοῦν, τῷ δὲ ἦττονι ἀσύμ-
 5 φορον. ἐπειδὴ οὖν ὠμολόγησας τῶν μεγίστων ἀγαθῶν
 εἶναι δικαιοσύνην, ἃ τῶν τε ἀποβαινόντων ἀπ' αὐτῶν ἔνεκα
 ἄξια κεκτηῆσθαι, πολὺ δὲ μᾶλλον αὐτὰ αὐτῶν, οἷον ὄραν,
 d ἀκούειν, φρονεῖν, καὶ ὑγιαίνειν δῆ, καὶ ὅσ' ἄλλα ἀγαθὰ
 γόνιμα τῇ αὐτῶν φύσει ἄλλ' οὐ δόξῃ ἐστίν, τοῦτ' οὖν αὐτὸ
 ἐπαίνεσον δικαιοσύνης, ὃ αὐτῇ δι' αὐτὴν τὸν ἔχοντα ὀνύνησι
 καὶ ἀδικία βλάπτει, μισθοὺς δὲ καὶ δόξας πάρες ἄλλοις
 5 ἐπαινεῖν· ὡς ἐγὼ τῶν μὲν ἄλλων ἀποδεχοίμην ἂν οὕτως
 ἐπαινούντων δικαιοσύνην καὶ ψεγόντων ἀδικίαν, δόξας τε
 περὶ αὐτῶν καὶ μισθοὺς ἐγκωμιαζόντων καὶ λοιδορούντων,
 σοῦ δὲ οὐκ ἂν, εἰ μὴ σὺ κελεύεις, διότι πάντα τὸν βίον
 e οὐδὲν ἄλλο σκοπῶν διελήλυθας ἢ τοῦτο. μὴ οὖν ἡμῖν
 ἐνδείξῃ μόνον τῷ λόγῳ ὅτι δικαιοσύνη ἀδικίας κρείττων,
 ἀλλὰ καὶ τί ποιούσα ἑκατέρα τὸν ἔχοντα αὐτῇ δι' αὐτήν,
 ἕαντε λαυθάνῃ ἕαντε μὴ θεοὺς τε καὶ ἀνθρώπους, ἢ μὲν
 5 ἀγαθόν, ἢ δὲ κακόν ἐστι.

Καὶ ἐγὼ ἀκούσας, αἰεὶ μὲν δὴ τὴν φύσιν τοῦ τε Γλαύκωνος
 καὶ τοῦ Ἀδεϊμάντου ἠγάμην, ἀτὰρ οὖν καὶ τότε πάνν γε
 368 ἦσθην καὶ εἶπον· Οὐ κακῶς εἰς ὑμᾶς, ὦ παῖδες ἐκείνου τοῦ
 ἀνδρός, τὴν ἀρχὴν τῶν ἐλεγείων ἐποίησεν ὁ Γλαύκωνος
 ἔραστῆς, εὐδοκμήσανταδ περὶ τὴν Μεγαροῖ μάχην, εἰπών—

παῖδες Ἀρίστωνος, κλεινοῦ θεῖον γένος ἀνδρός·

5 τοῦτό μοι, ὦ φίλοι, εὖ δοκεῖ ἔχειν· πάνν γὰρ θεῖον πεπόν-
 θατε, εἰ μὴ πέπεισθε ἀδικίαν δικαιοσύνης ἄμεινον εἶναι,
 οὕτω δυνάμενοι εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ. δοκεῖτε δῆ μοι ὡς
 b ἀληθῶς οὐ πεπεῖσθαι—τεκμαίρομαι δὲ ἐκ τοῦ ἄλλου τοῦ
 ὑμετέρου τρόπου, ἐπεὶ κατὰ γε αὐτοὺς τοὺς λόγους ἠπίστου

c 4 μὲν F D M et suprascr. A²: om. A c 6 τε A F M: τότε D
 d 1 φρονεῖν . . . d 2 γόνιμα τῇ A F M: om. D d 5 ἀποδεχοίμην F D
 et γρ. A M: ἀποσχοίμην A M: ἀνασχοίμην scr. recc. d 8 κελεύεις A
 (sed i in ras.) F D M: κελεύεις al. e 3 καὶ F D: om. A αὐτῇ
 F M: αὐτὴν A D a 1 ἦσθην] ἠγάσθην ci. Heusde a 5 θεῖον
 <τι> ci. Herwerden

ἂν ὑμῖν—ὄσῳ δὲ μάλλον πιστεύω, τοσοῦτῳ μάλλον ἀπορῶ
 ὅτι χρῆσωμαι. οὔτε γὰρ ὅπως βοηθῶ ἔχω· δοκῶ γάρ μοι
 ἀδύνατος εἶναι—σημείον δέ μοι, ὅτι ἂ πρὸς Θρασύμαχον 5
 λέγων ῥῆμην ἀποφαίνειν ὡς ἄμειον δικαιοσύνη ἀδικίας, οὐκ
 ἀπεδέξασθέ μου—οὔτ' αὖ ὅπως μὴ βοηθήσω ἔχω· δέδοικα
 γὰρ μὴ οὐδ' ὅσιον ἢ παραγενόμενον δικαιοσύνη κακηγορου-
 μένη ἀπαγορεύειν καὶ μὴ βοηθεῖν ἔτι ἐμπνέοντα· καὶ δυνά- c'
 μειον φθέγγεσθαι. κράτιστον οὖν οὕτως ὅπως δύναμαι
 ἐπικουρεῖν αὐτῇ.

Ὁ τε οὖν Γλαύκων καὶ οἱ ἄλλοι ἐδέοντο παντὶ τρόπῳ
 βοηθῆσαι καὶ μὴ ἀνεῖναι τὸν λόγον, ἀλλὰ διερευνησασθαι 5
 τί τέ ἐστιν ἐκάτερον καὶ περὶ τῆς ὠφελίας αὐτοῦν τὰληθές
 ποτέρως ἔχει. εἶπον οὖν ὅπερ ἐμοὶ ἔδοξεν, ὅτι τὸ ζήτημα
 ῥῆ ἐπιχειροῦμεν οὐ φαῦλον ἀλλ' ὄξυ βλέποντος, ὡς ἐμοὶ
 φαίνεται. ἐπειδὴ οὖν ἡμεῖς οὐ δεινοί, δοκῶ μοι, ἦν δ' d
 ἐγώ, τοιαύτην ποιήσασθαι ζήτησιν αὐτοῦ, οἷανπερ ἂν εἰ
 προσέταξέ τις γράμματα σμικρὰ πόρρωθεν ἀναγνῶναι μὴ
 πάνυ ὄξυ βλέπουσιν, ἔπειτά τις ἐνενόησεν, ὅτι τὰ αὐτὰ
 γράμματα ἔστι που καὶ ἄλλοθι μείζω τε καὶ ἐν μείζονι, 5
 ἔρμαιον ἂν ἐφάνη οἶμαι ἐκεῖνα πρῶτον ἀναγνόντας οὕτως
 ἐπισκοπεῖν τὰ ἐλάττω, εἰ τὰ αὐτὰ ὄντα τυγχάνει.

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Ἀδείμαντος· ἀλλὰ τί τοιοῦτον, ὧ
 Σώκρατες, ἐν τῇ περὶ τὸ δίκαιον ζητήσῃ καθορᾶς; e

Ἐγώ σοι, ἔφη, ἐρῶ. δικαιοσύνη, φαμέν', ἔστι μὲν ἀνδρὸς
 ἐνός, ἔστι δέ που καὶ ὅλης πόλεως;

Πάνυ γε, ἦ δ' ὅς.

Οὐκοῦν μείζον πόλις ἐνός ἀνδρός; i 5

Μείζον, ἔφη.

Ἴσως τοίνυν πλείων ἂν δικαιοσύνη ἐν τῷ μείζονι ἐνείη
 καὶ ῥῆων καταμαθεῖν. εἰ οὖν βούλεσθε, πρῶτον ἐν ταῖς

b4 χρῆσωμαι] χρῆσομαι Λ² b6 λέγων ΛFM: λέγω D
 d i οὐ ΛFM: οἱ D δοκῶ Galenus: δοκεῖ ΛFDM d a ποι-
 ήσασθαι] ποιήσεσθαι ci. Hartman o a ἀνδρὸς ἐνός] ἐνός ἀνδρὸς
 Galenus o3 καὶ] πάλιν τῆς Galenus o5 μείζον ΛFDM (ct mox):
 μείζον Λ² Proclus Galenus (ct mox) o7 ἐνείη] ἀν εἶη Galenus

369 πόλεσι ζητήσωμεν ποῖόν τί ἐστίν· ἔπειτα οὕτως ἐπισκεψώμεθα καὶ ἐν ἐνὶ ἐκάστῳ, τὴν τοῦ μείζονος ὁμοιότητα ἐν τῇ τοῦ ἐλάττονος ἰδέα ἐπισκοποῦντες.

Ἄλλά μοι δοκεῖς, ἔφη, καλῶς λέγειν.

5 Ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, εἰ γιγνομένην πόλιν θεασαίμεθα λόγῳ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτῆς ἴδοιμεν ἂν γιγνομένην καὶ τὴν ἀδικίαν;

Τάχ' ἂν, ἦ δ' ὅς.

Οὐκοῦν γενομένου αὐτοῦ ἐλπίς εὐπετέστερον ἰδεῖν ὁ
10 ζητοῦμεν;

b Πολύ γε.

Δοκεῖ οὖν χρῆναι ἐπιχειρήσαι περαίνειν; οἶμαι μὲν γὰρ οὐκ ὀλίγον ἔργον αὐτὸ εἶναι· σκοπεῖτε οὖν.

Ἐσκεπται, ἔφη ὁ Ἀδείμαντος· ἀλλὰ μὴ ἄλλως ποίει.

5 Γίγνεται τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, πόλις, ὡς ἐγῶμαι, ἐπειδὴ τυγχάνει ἡμῶν ἕκαστος οὐκ αὐτάρκης, ἀλλὰ πολλῶν (ᾧ) ἐνδεής· ἢ τίς οἶει ἀρχὴν ἄλλην πόλιν οἰκίζειν;

Οὐδεμίαν, ἦ δ' ὅς.

c Οὕτω δὴ ἄρα παραλαμβάνων ἄλλος ἄλλον, ἐπ' ἄλλου, τὸν δ' ἐπ' ἄλλου χρεῖα, πολλῶν δεόμενοι, πολλοὺς εἰς μίαν οἴκησιν ἀγείραντες κοινωνοὺς τε καὶ βοηθοὺς, ταύτῃ τῇ συνοικίᾳ ἐθέμεθα πόλιν ὄνομα· ἦ γάρ;

5 Πάνυ μὲν οὖν.

Μεταδίδωσι δὴ ἄλλος ἄλλῳ, εἴ τι μεταδίδωσι, ἢ μεταλαμβάνει, οἰόμενος αὐτῷ ἄμεινον εἶναι;

Πάνυ γε.

Ἴθι δὴ, ἦν δ' ἐγώ, τῷ λόγῳ ἐξ ἀρχῆς ποιῶμεν πόλιν
10 ποιήσει δὲ αὐτήν, ὡς εἰκεν, ἢ ἡμετέρα χρεῖα.

Πῶς δ' οὐ;

d Ἄλλὰ μὴν πρώτη γε καὶ μεγίστη τῶν χρεῶν ἢ τῆς τροφῆς παρασκευὴ τοῦ εἶναί τε· καὶ ζῆν ἔνεκα.

a 2 ἐν ἐνὶ AFM: ἐνὶ D
post πολλῶν Hartman

b 6 ᾧ post ἡμῶν add. ci. Porson:

Παντάπασι γε.

Δευτέρα δὴ οἰκίσεως, τρίτη δὲ ἐσθῆτος καὶ τῶν τοιούτων.

Ἔστι ταῦτα.

5

Φέρε δὴ, ἦν δ' ἐγώ, πῶς ἡ πόλις ἀρκέσει ἐπὶ τισαύτην παρασκευήν; ἄλλο τι γεωργὸς μὲν εἷς, ὁ δὲ οἰκοδόμος, ἄλλος δέ τις ὑφάντης; ἢ καὶ σκυτοτόμον αὐτόσε προσθήσομεν ἢ τιν' ἄλλον τῶν περὶ τὸ σῶμα θεραπευτήν;

Πάνυ γε.

10

Εἴη δ' ἂν ἢ γε ἀναγκαιοτάτη πόλις ἐκ τεττάρων ἢ πέντε ἀνδρῶν.

Φαίνεται.

e

Τί δὴ οὖν; ἕνα ἕκαστον τούτων δεῖ τὸ αὐτοῦ ἔργον ἅπασι κοινὸν κατατιθέσθαι, οἷον τὸν γεωργὸν ἕνα οὗτα παρασκευάζειω σιτία τέτταρσι καὶ τετραπλάσιον χρόνον τε καὶ πόνον ἀναλίσκειω ἐπὶ σίτου παρασκευῆ καὶ ἄλλοις κοινωνεῖν, ἢ ἀμελήσαντα ἑαυτῷ μόνου τέταρτον μέρος ποιεῖν τούτου τοῦ σίτου ἐν τετάρτῳ μέρει τοῦ χρόνου, τὰ δὲ τρία, τὸ μὲν ἐπὶ τῆς τῆς οἰκίας παρασκευῆ διατρίβειω, τὸ δὲ ἱματίου, τὸ δὲ ὑποδημάτων, καὶ μὴ ἄλλοις κοινωνοῦντα πράγματα ἔχειω, ἀλλ' αὐτὸν δι' αὐτὸν τὰ αὐτοῦ πράττειω;

5

370

Καὶ ὁ Ἀδείμαντος ἔφη· Ἄλλ' ἴσως, ὦ Σώκρατες, οὕτω ῥῆον ἢ κείνωσ.

5

Οὐδέν, ἦν δ' ἐγώ, μὰ Δία ἄτοπον. ἐννοῶ γὰρ καὶ αὐτὸς εἰπόντος σοῦ, ὅτι πρῶτον μὲν ἡμῶν φύεται ἕκαστος οὐ πάνυ ὅμοιος ἐκάστῳ, ἀλλὰ διαφέρων τὴν φύσιν, ἄλλος ἐπ' ἄλλου ἔργου πράξει. ἢ οὐ δοκεῖ σοι;

b

Ἔμοιγε.

Τί δέ; πότερον κάλλιον πράττοι ἂν τις εἷς ὢν πολλὰς τέχνας ἐργαζόμενος, ἢ ὅταν μίαν εἷς;

5

Ὅταν, ἢ δ' ὅς, εἷς μίαν.

d 6 ἀρκέσει Λ Μ : ἀρέσκει D : ἀρκεῖ F d 8 σκυτοτόμον Λ Δ Μ :
 ἴτι σκυτοτόμον τινὰ F αὐτόσε Λ F Μ : αὐτός σε D o 2 ἕνα
 Λ Δ Μ : οὐχ ἕνα F α 1 σίτου Λ F : σιτίου Λ² Δ Μ a 4 αὐτὸν
 Λ Δ Μ : αὐτοῦ F a 6 ῥῆον scr. Mon. : ῥῆδιον Λ F Δ Μ a 8 ἡμῶν
 F D : om. Λ Μ b 2 πράξει Μ : πρῆξιν Λ F D

Ἄλλὰ μὴν οἶμαι καὶ τόδε δῆλον, ὥς, ἐάν τις τινος παρῆ
ἔργου καιρόν, διόλλυται.

Δῆλον γάρ.

10 Οὐ γὰρ οἶμαι ἐθέλει τὸ πραττόμενον τὴν τοῦ πράττοντος
σχολὴν περιμένειν, ἀλλ' ἀνάγκη τὸν πράττοντα τῷ πρα-
c τομένῳ ἐπακολουθεῖν μὴ ἐν παρέργου μέρει.

Ἄνάγκη.

Ἐκ δὴ τούτων πλείω τε ἕκαστα γίγνεται καὶ κάλλιον καὶ
ῥᾶον, ὅταν εἰς ἓν κατὰ φύσιν καὶ ἐν καιρῷ, σχολὴν τῶν
5 ἄλλων ἄγων, πράττη.

Παντάπασι μὲν οὖν.

Πλειόνων δὴ, ὧ Ἀδείμαντε, δεῖ πολιτῶν ἢ τεττάρων ἐπὶ
τὰς παρασκευὰς ὧν ἐλέγομεν. ὁ γὰρ γεωργός, ὥς ἔοικεν,
οὐκ αὐτὸς ποιήσεται ἑαυτῷ τὸ ἄροτρον, εἰ μέλλει καλὸν εἶναι,
d οὐδὲ σμινύην, οὐδὲ τᾶλλα ὄργανα ὅσα περὶ γεωργίαν. οὐδ'
αὐτὸς οἰκοδόμος· πολλῶν δὲ καὶ τούτῳ δεῖ. ὡσαύτως δ' ὁ
ὑφάντης τε καὶ ὁ σκυτοτόμος· ἢ οὐ;

Ἄληθῆ.

5 Τέκτονες δὴ καὶ χαλκῆς καὶ τοιοῦτοί τινες πολλοὶ
δημιουργοί, κοινωνοὶ ἡμῖν τοῦ πολιχνίου γιγνόμενοι, συχνὸν
αὐτὸ ποιούσιν.

Πάνυ μὲν οὖν.

Ἄλλ' οὐκ ἂν πω πάνυ γε μέγα τι εἶη, εἰ αὐτοῖς βουκόλους
10 τε καὶ ποιμένας τοὺς τε ἄλλους νομέας προσθεῖμεν, ἵνα οἳ τε
e γεωργοὶ ἐπὶ τὸ ἄροῦν ἔχοιεν βοῦς, οἳ τε οἰκοδόμοι πρὸς τὰς
ἀγωγὰς μετὰ τῶν γεωργῶν χρῆσθαι ὑπόσυγίσις, ὑφάνται δὲ
καὶ σκυτοτόμοι δέρμασιν τε καὶ ἐρίοις.

Οὐδέ γε, ἢ δ' ὅς, σμικρὰ πόλις ἂν εἶη ἔχουσα πάντα ταῦτα.

5 Ἄλλὰ μήν, ἦν δ' ἐγώ, κατοικίσαι γε αὐτὴν τὴν πόλιν εἰς

c3 κάλλιον καὶ ῥᾶον] ῥᾶον καὶ κάλλιον Stobaeus c4 ὅταν
AFM: ὄντα D εἰς A¹ DM: εἰς AF d3 ἢ οὐ D et int. vers.
F: om. A M d9 εἰ ADM: εἰ μὴ F: {οὐδ'} εἰ ci. Hermann
e4 σμικρὰ ADM: ἔτι σμικρὰ F ἔχουσα ADM: σχοῦσα F
e5 κατοικίσαι ADM: κατοικῆσαι F d

τοιούτου τόπου οὐ ἐπεισαγωγίμων μὴ δεήσεται, σχεδόν τι
ἀδύνατον.

Ἄδύνατον γάρ.

Προσδεήσει ἄρα ἔτι καὶ ἄλλων, οἱ ἐξ ἄλλης πόλεως αὐτῇ
κομιούσιν ὧν δεῖται. 10

Δεήσει.

Καὶ μὴν κενὸς ἂν ἦ ὁ διάκονος, μὴδὲν ἄγων ὧν ἐκείνοι
δέονται παρ' ὧν ἂν κομίζονται ὧν ἂν αὐτοῖς χρεία, κενὸς 371
ἄπεισιν. ἦ γάρ;

Δοκεῖ μοι.

Δεῖ δὴ τὰ οἴκοι μὴ μόνον ἑαυτοῖς ποιεῖν ἱκανά, ἀλλὰ καὶ
οἷα καὶ ὅσα ἐκείνοις ὧν ἂν δέωνται. 5

Δεῖ γάρ.

Πλειόνων δὴ γεωργῶν τε καὶ τῶν ἄλλων δημιουργῶν δεῖ
ἡμῖν τῇ πόλει.

Πλειόνων γάρ.

Καὶ δὴ καὶ τῶν ἄλλων διακόνων πον τῶν τε εἰσαξόν- 10
των καὶ ἐξαξόντων ἕκαστα. οὗτοι δέ εἰσιν ἔμποροι ἦ
γάρ;

Ναί.

Καὶ ἐμπόρων δὴ δεησόμεθα.

Πάνυ γε. 15

Καὶ ἔαν μὲν γε κατὰ θάλατταν ἡ ἐμπορία γίνηται, συχνῶν
καὶ ἄλλων προσδεήσει τῶν ἐπιστημόνων τῆς περὶ τὴν β
θάλατταν ἐργασίας.

Συχνῶν μέντοι.

Τί δὲ δὴ; ἐν αὐτῇ τῇ πόλει πῶς ἀλλήλοις μεταδώσουσιν
ὧν ἂν ἕκαστοι ἐργάζονται; ὧν δὴ ἕνεκα καὶ κοινωνίαν 5
ποιησάμενοι πόλιν ᾤκισαμεν.

Δῆλον δὴ, ἦ δ' ὅς, ὅτι πωλοῦντες καὶ ὠνούμενοι.

Ο 10 κομιούσιν F: κομισούσιν D: κομίσουσιν Λ Μ Ο 12 κενός Λ
Iη scg. Mon.: εἴη Λ F D M α 4 οἴκοι] οἰκίαι ci. Λστ α 11 δεῖ
εἰσιν Λ Μ: δ' εἰσιν F: δέησιν D β 5 ἐργάζονται Λ: ἐργάζονται F:
ἐργάζονται D

Ἄγορὰ δὲ ἡμῖν καὶ νόμισμα σύμβολον τῆς ἀλλαγῆς ἔνεκα γενήσεται ἐκ τούτου.

10 Πάνυ μὲν οὖν.

c Ἄν οὖν κομίσας ὁ γεωργὸς εἰς τὴν ἀγορὰν τι ὦν ποιεῖ, ἢ τις ἄλλος τῶν δημιουργῶν, μὴ εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον ἦκη τοῖς δεομένοις τὰ παρ' αὐτοῦ ἀλλάξασθαι, ἀργήσει τῆς αὐτοῦ
✓ δημιουργίας καθήμενος ἐν ἀγορᾷ;

5 Οὐδαμῶς, ἢ δ' ὅς, ἀλλὰ εἰσὶν οἱ τοῦτο ὀρώντες ἑαυτοὺς ἐπὶ τὴν διακουίαν τάττουσι ταύτην, ἐν μὲν ταῖς ὀρθῶς οἰκουμέναις πόλεσι σχεδόν τι οἱ ἀσθενέστατοι τὰ σώματα καὶ ἀχρεῖοί τι ἄλλο ἔργον πράττειν. αὐτοῦ γὰρ δεῖ μένοντας
d αὐτοὺς περὶ τὴν ἀγορὰν τὰ μὲν ἀντ' ἀργυρίου ἀλλάξασθαι τοῖς τι δεομένοις ἀποδόσθαι, τοῖς δὲ ἀντὶ αὐτῶν ἀργυρίου διαλλάττειν ὅσοι τι δέονται πρίασθαι.

Αὕτη ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ἢ χρεῖα καπήλων ἡμῖν γένεσιν
5 ἐμποιεῖ τῇ πόλει. ἢ οὐ καπήλους καλοῦμεν τοὺς πρὸς ὠνήν τε καὶ πρᾶσιν διακονοῦντας ἰδρυμένους ἐν ἀγορᾷ, τοὺς δὲ πλανήτας ἐπὶ τὰς πόλεις ἐμπόρους;

Πάνυ μὲν οὖν.

e Ἔτι δὴ τινες, ὡς ἐγῶμαι, εἰσὶ καὶ ἄλλοι διάκονοι, οἱ ἂν τὰ μὲν τῆς διανοίας μὴ πάνυ ἀξιοκωνώνητοι ᾧσιν, τὴν δὲ τοῦ σώματος ἰσχὺν ἰκανὴν ἐπὶ τοὺς πόρους ἔχουσιν· οἱ δὲ πωλοῦντες τὴν τῆς ἰσχύος χρεῖαν, τὴν τιμὴν ταύτην μισθὸν
5 καλοῦντες, κέκληνται, ὡς ἐγῶμαι, μισθωτοί· ἢ γάρ;

Πάνυ μὲν οὖν.

Πλήρωμα δὲ πόλεως εἰσιν, ὡς ἔοικε, καὶ μισθωτοί.

Δοκεῖ μοι.

Ἄρ' οὖν, ᾧ Ἀδείμαντε, ἤδη ἡμῖν ἠϋξῆται ἡ πόλις, ᾧστ'
10 εἶναι τελέα;

Ἴσως.

b 8 ἔνεκα secl. ci. Hartman d 2 αὐτῶν A M: om. F D d 6 διακονοῦντας A F M: διακονοῦμένους D d 7 πλανήτας F D M: πλανήτας A e 3 ἔχουσιν A F M: ἔχουσιν D e 9 ἡ πόλις F D M: πόλις A (sed add. ἢ supra versum)

Ποῦ οὖν ἂν ποτε ἐν αὐτῇ εἴη ἢ τε δικαιοσύνη καὶ ἢ ἀδικία; καὶ τίτι ἅμα ἐγγενομένη ὧν ἐσκέμμεθα;

Ἐγὼ μὲν, ἔφη, οὐκ ἐννοῶ, ὦ Σώκρατες, εἰ μὴ που ἐν 372 αὐτῶν τούτων χρεῖα τιτὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους.

Ἄλλ' ἴσως, ἦν δ' ἐγώ, καλῶς λέγεις· καὶ σκεπτέον γε καὶ οὐκ ἀποκητέον.

Πρῶτον οὖν σκεψώμεθα τίνα τρόπον διαιτῆσονται οἱ οὕτω 5 παρεσκευασμένοι. ἄλλο τι ἢ σίτον τε ποιοῦντες καὶ οἶνον καὶ ἱμάτια καὶ ὑποδήματα; καὶ οἰκοδομησάμενοι οἰκίας, θέρους μὲν τὰ πολλὰ γυμνοὶ τε καὶ ἀνυπόδητοι ἐργάσονται, τοῦ δὲ χειμῶνος ἡμφιεσμένοι τε καὶ ὑποδεδεμένοι ἱκανῶς. Ὁρέ- b ψονται δὲ ἐκ μὲν τῶν κριθῶν ἄλφιτα σκευαζόμενοι, ἐκ δὲ τῶν πυρῶν ἄλευρα, τὰ μὲν πέψαντες, τὰ δὲ μάζαντες, μάζας γευναίας καὶ ἄρτους ἐπὶ κάλαμόν τινα παραβαλλόμενοι ἢ φύλλα καθαρὰ, κατακλιέντες ἐπὶ στιβάδων ἐστρωμένων 5 μίλακί τε καὶ μυρρίναις, εὐωχῆσονται αὐτοὶ τε καὶ τὰ παιδία, ἐπιπίνοντες τοῦ οἴνου, ἐστεφανωμένοι καὶ ἕμνουντες τοὺς θεοὺς, ἡδέως συνόντες ἀλλήλοις, οὐχ ὑπὲρ τὴν οὐσίαν ποιούμενοι τοὺς παῖδας, εὐλαβούμενοι πενίαν ἢ πόλεμον; c

Καὶ ὁ Γλαῦκων ὑπολαβὼν, Ἄνευ ὕψου, ἔφη, ὡς ἕοικας, ποιεῖς τοὺς ἄνδρας ἐστιωμένους.

Ἀληθῆ, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις. ἐπελαθόμην ὅτι καὶ ὕψου 5 ἔξουσιν, ἅλας τε δῆλον ὅτι καὶ ἐλάας καὶ τυρόν, καὶ βολβούς καὶ λάχανά γε, οἷα δὴ ἐν ἀγροῖς ἐψήματα, ἐψήσονται. καὶ τραγήματά που παραθήσομεν αὐτοῖς τῶν τε σύκων καὶ ἐρεβίνθων καὶ κνάμων, καὶ μύρτα καὶ φηγούς σποδιοῦσιν πρὸς τὸ πῦρ, μετρίως ὑποπίνοντες· καὶ οὕτω διάγοιτες τὸν d βίον ἐν εἰρήνῃ μετὰ ὑγείας, ὡς εἰκός, γηραιοὶ τελευτῶντες ἄλλον τοιοῦτον βίον τοῖς ἐγγόνους παραδώσουσι.

a 5 διαιτῆσονται Λ¹ F D M : διαιτῆσονται Λ b 3 (καὶ) μάζας cⁱ.
Stephanus : μάζας (τε) cⁱ. Hartman c 6 γε F Athenaeus : om.
Λ D M ἐψήματα Λ D M : ἐψήματά τε F Athenaeus c 7 σύκων
Λ M : συκῶν F D Athenaeus c 8 σποδιοῦσιν Λ F M : σπουδίσουσι D
d 2 εἰκός Λ D M : τὸ εἰκός F d 3 ἐγγόνους F

Καὶ ὅς, Εἰ δὲ ὑὼν πόλιν, ὦ Σώκρατες, ἔφη, κατεσκευάζεις,
5 τί ἂν αὐτὰς ἄλλο ἢ ταῦτα ἐχόρταζεις;

Ἄλλὰ πῶς χρή, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Γλαῦκων;

Ἄπερ νομίζεται, ἔφη· ἐπὶ τε κλινῶν κατακεῖσθαι οἶμαι
τοὺς μέλλοντας μὴ τάλαιπωρεῖσθαι, καὶ ἀπὸ τραπεζῶν
e δειπνεῖν, καὶ ὄψα ἄπερ καὶ οἱ νῦν ἔχουσι, καὶ τραγήματα.

Εἶπεν, ἦν δ' ἐγώ· μανθάνω. οὐ πόλιν, ὡς ἔοικε, σκοποῦμεν
μόνον ὅπως γίγνεται, ἀλλὰ καὶ τρυφῶσαν πόλιν. ἴσως οὖν
οὐδὲ κακῶς ἔχει· σκοποῦντες γὰρ καὶ τοιαύτην τάχ' ἂν
5 κατἴδοιμεν τήν τε δικαιοσύνην καὶ ἀδικίαν ὅπη ποτὲ ταῖς
πόλεσιν ἐμφύονται. ἡ μὲν οὖν ἀληθινὴ πόλις δοκεῖ μοι
εἶναι ἢν διεληλύθαμεν, ὥσπερ ὑγιῆς τις· εἰ δ' αὖ βούλεσθε,
καὶ φλεγμαινούσαν πόλιν θεωρήσωμεν· οὐδὲν ἀποκωλύει.

373 ταῦτα γὰρ δὴ τισιν, ὡς δοκεῖ, οὐκ ἐξαρκέσει, οὐδὲ αὐτὴ ἡ
δίαιτα, ἀλλὰ κλῖναί τε προσέσονται καὶ τράπεζαι καὶ τᾶλλα
σκεύη, καὶ ὄψα δὴ καὶ μύρα καὶ θυμιάματα καὶ ἐταῖροι καὶ
πέμματα, καὶ ἕκαστα τούτων παντοδαπά. καὶ δὴ καὶ ἂ τὸ
5 πρῶτον ἐλέγομεν οὐκέτι τὰναγκαῖα θετέον, οἰκίας τε καὶ
ἱμάτια καὶ ὑποδήματα, ἀλλὰ τήν τε ζωγραφίαν κινητέον
καὶ τὴν ποικιλίαν, καὶ χρυσὸν καὶ ἐλέφαντα καὶ πάντα τὰ
τοιαῦτα κτητέον. ἡ γάρ;

b Ναί, ἔφη.

Οὐκοῦν μείζονά τε αὖ τὴν πόλιν δεῖ ποιεῖν· ἐκείνη γὰρ
ἡ ὑγιεινὴ οὐκέτι ἱκανή, ἀλλ' ἤδη ὄγκου ἐμπληστέρα καὶ
πλήθους, ἃ οὐκέτι τοῦ ἀναγκαίου ἕνεκά ἐστιν ἐν ταῖς πόλεσιν,
5 οἷον οἳ τε θηρευταὶ πάντες οἳ τε μιμηταί, πολλοὶ μὲν οἱ περὶ
τὰ σχήματά τε καὶ χρώματα, πολλοὶ δὲ οἱ περὶ μουσικὴν,
ποιηταὶ τε καὶ τούτων ὑπηρεταί, ῥαψωδοί, ὑποκριταί, χορευταί,
ἐργολάβοι, σκευῶν τε παντοδαπῶν δημιουργοί, τῶν τε ἄλλων

ε 3 γίγνεται A D M : γίγνηται F ε 6 ἐμφύονται A D M :
ἐμποιοῦνται F ε 7 post βούλεσθε dist. A (sed punctum del. A²)
a 1 αὐτὴ scr. Laur. lxxv. 6 : αὐτὴ A F D M a 4 καὶ ἕκαστα F D :
ἕκαστα A M a 7 καὶ τὴν ποικιλίαν F D : om. A M b 2 αὖ τὴν
D M : αὐτὴν A F b 6 οἱ A D M : om. F

καὶ τῶν περὶ τὸν γυναικείον κόσμον. καὶ δὴ καὶ διακόνων c
 πλειόνων δεησόμεθα· ἢ οὐ δοκεῖ δεήσειν παιδαγωγῶν, τιθῶν,
 τροφῶν, κομμωτριῶν, κουρέων, καὶ αὐτοῦ ὄψοποιῶν τε καὶ
 μαγείρων; ἔτι δὲ καὶ συβωτῶν προσδεησόμεθα· τοῦτο γὰρ
 ἡμῖν ἐν τῇ προτέρᾳ πόλει οὐκ ἐνήν—ἔδει γὰρ οὐδέν—ἐν δὲ 5
 ταύτῃ καὶ τούτου προσδεήσει. δεήσει δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 βοσκημάτων παμπόλλων, εἴ τις αὐτὰ ἔδεται· ἢ γάρ;

Πῶς γὰρ οὐ;

Οὐκοῦν καὶ λατρῶν ἐν χρεαῖς ἐσόμεθα πολὺ μᾶλλον οὕτω d
 διαιτώμενοι ἢ ὡς τὸ πρότερον;

Πολύ γε.

Καὶ ἡ χώρα γέ που, ἢ τότε ἱκανὴ τρέφειν τοὺς τότε,
 σμικρὰ δὲ ἐξ ἱκανῆς ἔσται. ἢ πῶς λέγομεν; 5

Οὕτως, ἔφη.

Οὐκοῦν τῆς τῶν πλησίον χώρας ἡμῖν ἀποτμητέον, εἰ
 μέλλομεν ἱκανὴν ἔξειν νέμειν τε καὶ ἀροῦν, καὶ ἐκείνοισι αὐ
 τῆς ἡμετέρας, εἴαν καὶ ἐκεῖνοι ἀφῶσιν αὐτοὺς ἐπὶ χρημάτων
 κτήσιν ἀπειρον, ὑπερβάντες τὸν τῶν ἀναγκαίων ὄρον; 10

Πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

Πολεμήσομεν δὴ τὸ μετὰ τοῦτο, ὦ Γλαύκων; ἢ πῶς ἔσται;

Οὕτως, ἔφη.

Καὶ μηδὲν γέ πω λέγωμεν, ἦν δ' ἐγώ, μήτ' εἴ τι κακὸν
 μήτ' εἴ ἀγαθὸν ὁ πόλεμος ἐργάζεται, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον, 5
 ὅτι πολέμου αὐτὴ γένεσιν ἠυρήκαμεν, ἐξ ὧν μάλιστα ταῖς
 πόλεσιν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ κακὰ γίνεσθαι, ὅταν γίνηται.

Πάνυ μὲν οὖν.

Ἔτι δὴ, ὦ φίλε, μείζονος τῆς πόλεως δεῖ οὐ τι σμικρῶ,
 ἀλλ' ὕλφ στρατοπέδω, ὃ ἐξεληθὸν ὑπὲρ τῆς οὐσίας ἀπάσης 374
 καὶ ὑπὲρ ὧν νυνδὴ ἐλέγομεν διαμαχεῖται τοῖς ἐπιούσιν.

c 6 τούτου ΛFM: τοῦτο D d 1 χρεαῖς ΛDM: χρεῖα F d 4 γε
 F: om. ΛDM d 5 λέγομεν Λ' FDM: λέγωμεν Λ d 8 ἐκείνοισι
 Λ' DM: ἱκανῆς ΛF o 2 δὴ F: om. ΛDM o 4 μήτ' εἴ τι κακὸν
 ἀπεργάζεται ὁ πόλεμος μήτε εἴ τι ἀγαθόν F o 7 καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ
 FDM et in marg. Λ: om. Λ

Τί δέ; ἢ δ' ὅς· αὐτοὶ οὐχ ἱκανοί;

5 Οὐκ, εἰ σύ γε, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἡμεῖς ἅπαντες ὠμολογήσαμεν
καλῶς, ἡνίκα ἐπλάττομεν τὴν πόλιν· ὠμολογοῦμεν δέ που,
εἰ μέμνησαι, ἀδύνατον ἓνα πολλὰς καλῶς ἐργάζεσθαι τέχνας.

Ἄληθῆ λέγεις, ἔφη.

b Τί οὖν; ἦν δ' ἐγώ· ἢ περὶ τὸν πόλεμον ἀγωνία οὐ
τεχνικὴ δοκεῖ εἶναι;

Καὶ μάλα, ἔφη.

Ἦ οὖν τι σκυτικῆς δεῖ μᾶλλον κήδεσθαι ἢ πολεμικῆς;

5 Οὐδαμῶς.

Ἄλλ' ἄρα τὸν μὲν σκυτοτόμον διεκωλύομεν μήτε γεωργὸν
ἐπιχειρεῖν εἶναι ἅμα μήτε ὑφάντην μήτε οἰκοδόμον ἀλλὰ
σκυτοτόμον, ἵνα δὴ ἡμῖν τὸ τῆς σκυτικῆς ἔργον καλῶς
γίγνοιτο, καὶ τῶν ἄλλων ἐνὶ ἐκάστῳ ὡσαύτως ἐν ἀπεδίδομεν,

10 πρὸς ὃ ἐπεφύκει ἕκαστος καὶ ἐφ' ᾧ ἔμελλε τῶν ἄλλων

c σχολὴν ἄγων διὰ βίου αὐτὸ ἐργαζόμενος οὐ παριεῖς τοὺς
καιροὺς καλῶς ἀπεργάσεσθαι· τὰ δὲ δὴ περὶ τὸν πόλεμον
πότερον οὐ περὶ πλείστου ἐστὶν εὖ ἀπεργασθέντα; ἢ οὕτω
ῥάδιον, ὥστε καὶ γεωργῶν τις ἅμα πολεμικὸς ἔσται καὶ

5 σκυτοτομῶν καὶ ἄλλην τέχνην ἠντινοῦν ἐργαζόμενος, περ-
τευτικὸς δὲ ἢ κυβευτικὸς ἱκανῶς οὐδ' ἂν εἰς γένοιτο μὴ
αὐτὸ τοῦτο ἐκ παιδὸς ἐπιτηδεύων, ἀλλὰ παρέργῳ χρώμενος;

d καὶ ἀσπίδα μὲν λαβὼν ἢ τι ἄλλο τῶν πολεμικῶν ὄπλων τε
καὶ ὀργάνων αὐθημερὸν ὀπλιτικῆς ἢ τινος ἄλλης μάχης
τῶν κατὰ πόλεμον ἱκανὸς ἔσται ἀγωνιστής, τῶν δὲ ἄλλων
ὀργάνων οὐδὲν οὐδένα δημιουργὸν οὐδὲ ἀθλητὴν ληφθῆν
5 ποιήσει, οὐδ' ἔσται χρήσιμον τῷ μήτε τὴν ἐπιστήμην
ἐκάστου λαβόντι μήτε τὴν μελέτην ἱκανὴν παρασχομένῳ;

Πολλοῦ γὰρ ἂν, ἢ δ' ὅς, τὰ ὄργανα ἦν ἄξια.

a 3 ἱκανοί AFM: ἱκανοὶ διαμάχεσθαι D
a 6 ἀδύνατον ADM: ἀδύνατον εἶναι F
b 7 ἀλλὰ σκυτοτόμον D: post b 9 γίγνοιτο
b 10 ἐπεφύκει F: πεφύκει AD
c 2 ἀπεργάσεσθαι FD: ἀπεργά-
ζεσθαι AM
c 4 ῥάδιον ADM: ῥάδια F
c 5 σκυτοτομῶν FDM:
σκυτοτόμων A
d 3 ἱκανὸς] ἱκανῶς D
a 5 δέ AFM: δὴ D
καλῶς AFD: om. M
transp. M: om. AF
c 2 ἀπεργάσεσθαι FD: ἀπεργά-
ζεσθαι AM
c 4 ῥάδιον ADM: ῥάδια F
c 5 σκυτοτομῶν FDM:
σκυτοτόμων A
d 7 ἦν] εἴη F

Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ὅσῳ μέγιστον τὸ τῶν φυλάκων ἔργον,
τοσοῦτῳ σχολῆς τε τῶν ἄλλων πλείστης ἂν εἶη καὶ αὐτῆς
τέχνης τε καὶ ἐπιμελείας μεγίστης δεόμενον.

Οἶμαι ἔγωγε, ἦ δ' ὅς.

Ἄρ' οὖν οὐ καὶ φύσεως ἐπιτηδείας εἰς αὐτὸ τὸ ἐπιτήδευμα;

Πῶς δ' οὐ;

Ἡμέτερον δὴ ἔργον ἂν εἶη, ὡς ἔοικεν, εἴπερ οἰοί τ'
ἔσμέν, ἐκλέξασθαι τίνες τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτήδεια εἰς
πόλεως φυλακὴν.

Ἡμέτερον μέντοι.

Μὰ Δία, ἦν δ' ἐγώ, οὐκ ἄρα φαῦλον πρᾶγμα ἠράμεθα· ἰο
ὅμως δὲ οὐκ ἀποδεικναιότεον, ὅσον γ' ἂν δύναμις παρείκη.

Οὐ γὰρ οὖν, ἔφη.

Οἶει οὖν τι, ἦν δ' ἐγώ, διαφέρειν φύσιν γενναίου σκύλακος
εἰς φυλακὴν νεανίσκου εὐγενούς;

Τὸ ποῖον λέγεις;

Οἶον ὀξύν τέ που δεῖ αὐτοῖν ἑκάτερον εἶναι πρὸς αἰσθησιν 5
καὶ ἐλαφρὸν πρὸς τὸ αἰσθανόμενον διωκάθειν, καὶ ἰσχυρὸν
αὐτῶν, ἐὰν δέη ἐλόντα διαμάχεσθαι.

Δεῖ γὰρ οὖν, ἔφη, πάντων τούτων.

Καὶ μὴν ἀνδρείου γέ, εἴπερ εὖ μαχεῖται.

Πῶς δ' οὐ;

Ἀνδρείος δὲ εἶναι ἄρα ἐθελήσει ὁ μὴ θυμοειδῆς εἴτε
ἵππος εἴτε κύων ἢ ἄλλο ὀτιοῦν ζῷον; ἢ οὐκ ἐννειόηκας ὡς
ἄμαχόν τε καὶ ἀνίκητον θυμός, οὐ παρόντος ψυχῆ πᾶσα 10
πρὸς πάντα ἄφοβός τε ἐστὶ καὶ ἀήττητος;

Ἐννειόηκα.

Τὰ μὲν τοίην τοῦ σώματος οἶον δεῖ τὸν φύλακα εἶναι,
ἡγήλα.

ο 6 δ' ἂν εἶη ἔργον Stobaeus ο 11 ὅσον A D M: εἰς ὅσον F
Stobaeus γ' ἂν . . . παρείκη A D M: δη . . . παρήκει F Stobaeus
π 2 φύσιν] τὴν φύσιν Stobaeus π 11 ἄρα ἐθελήσει A D M: ἀρ' ἂν
ἰθίλοι F Stobaeus π 12 ἢ ἄλλο A D M: εἴτε ἄλλο F Stobaeus
β 2 ἐστὶ A F M: om. D Stobaeus β 4 εἶναι] εἶναι τῆτι πόλεως
Stobaeus

Ναί.

Καὶ μὴν καὶ τὰ τῆς ψυχῆς, ὅτι γε θυμοειδῆ.

Καὶ τοῦτο.

Πῶς οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ᾧ Γλαύκων, οὐκ ἄγριοι ἀλλήλοις τε
10 ἔσονται καὶ τοῖς ἄλλοις πολίταις, ὄντες τοιοῦτοι τὰς φύσεις;

Μὰ Δία, ἦ δ' ὅς, οὐ ῥαδίως.

κ Ἀλλὰ μέντοι δεῖ γε πρὸς μὲν τοὺς οἰκέλους πρᾶους αὐτοὺς
εἶναι, πρὸς δὲ τοὺς πολεμίους χαλεπούς· εἰ δὲ μὴ, οὐ
περιμενοῦσιν ἄλλους σφᾶς διολέσαι, ἀλλ' αὐτοὶ φθήσονται
αὐτὸ δράσαντες.

5 Ἀληθῆ, ἔφη.

Τί οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ποιήσομεν; πόθεν ἅμα πρᾶον καὶ
μεγαλόθυμον ἦθος εὐρήσομεν; ἐναντία γὰρ που θυμοειδεῖ
πραεῖα φύσις.

Φαίνεται.

10 Ἀλλὰ μέντοι τούτων γε ὁποτέρου ἂν στέρηται, φύλαξ
ἀγαθὸς οὐ μὴ γένηται· ταῦτα δὲ ἀδυνάτοις ἔοικεν, καὶ οὕτω
d δὴ συμβαίνει ἀγαθὸν φύλακα ἀδύνατον γενέσθαι.

Κινδυνεύει, ἔφη.

Καὶ ἐγὼ ἀπορήσας τε καὶ ἐπισκεψάμενος τὰ ἔμπροσθεν,
Δικαίως γε, ἦν δ' ἐγώ, ᾧ φίλε, ἀποροῦμεν· ἥς γὰρ προυθέ-
5 μεθα εἰκόνας ἀπελείφθημεν.

Πῶς λέγεις;

Οὐκ ἐννενοήκαμεν ὅτι εἰσὶν ἄρα φύσεις οἷας ἡμεῖς οὐκ
ᾤήθημεν, ἔχουσαι τὰναντία ταῦτα.

Ποῦ δῆ;

10 Ἴδοι μὲν ἂν τις καὶ ἐν ἄλλοις ζώοις, οὐ μεντὰν ἦκιστα
e ἐν ᾧ ἡμεῖς παρεβάλλομεν τῷ φύλακι. οἶσθα γὰρ που τῶν

b ο τε F Stobaeus: . om. A D M b 10 ἄλλοις F: ἄλλοις
A D M Stobaeus c 3 περιμενοῦσιν] μενοῦσιν Stobaeus c 6 ἅμα
πρᾶον A: ἄρα πρᾶον D: ἅμα πρᾶόν τε F: πρᾶόν τε ἅμα Stobaeus
c 10 γε F Stobaeus: om. A D d 3 τὰ A F M Stobaeus: om. D
ἔμπροσθεν] ἔμπροσθεν εἶπον Stobaeus d 7 ἐννενοήκαμεν F: ἐννενοή-
σαμεν Stobaeus: ἐνοήσαμεν A D M εἰσὶν ἄρα A D M: ἄρα τοιαῦτα
εἰσι F Stobaeus d 10 ἄλλοις] ἄλλοις πολλοῖς Stobaeus

γενναίων κυνῶν, ὅτι τοῦτο φύσει αὐτῶν τὸ ἦθος, πρὸς μὲν τοὺς συνήθεις τε καὶ γνωρίμους ὡς οἷόν τε πρασιότατους εἶναι, πρὸς δὲ τοὺς ἀγνώτας τοῦναντίον.

Οἶδα μέντοι.

5

Τοῦτο μὲν ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, δυνατόν, καὶ οὐ παρὰ φύσιν ζητοῦμεν τοιοῦτον εἶναι τὸν φύλακα.

Οὐκ ἔοικεν.

Ἄρ' οὖν σοι δοκεῖ ἔτι τοῦδε προσδεῖσθαι ὁ φιλακικὸς ἐσόμενος, πρὸς τῷ θυμοειδέϊ ἔτι προσγενέσθαι φιλόσοφος τὴν φύσιν;

Πῶς δῆ; ἔφη· οὐ γὰρ ἐννοῶ.

376

Καὶ τοῦτο, ἦν δ' ἐγώ, ἐν τοῖς κυσὶν κατόψει, ὁ καὶ ἄξιον θαυμάσαι τοῦ θηρίου.

Τὸ ποῖον;

Ὅτι ὅν μὲν ἂν ἴδη ἀγνώτα, χαλεπαίνει, οὐδὲ ἐν κακὸν προπεπονθώς· ὅν δ' ἂν γνώριμον, ἀσπάζεται, κἂν μηδὲν πώποτε ὑπ' αὐτοῦ ἀγαθὸν πεπόνθη. ἢ οὐπω τοῦτο ἐθαύμασας;

Οὐ πάννυ, ἔφη, μέχρι τούτου προσέσχον τὸν νοῦν· ὅτι δέ που δρᾶ ταῦτα, δῆλον.

10

Ἄλλὰ μὴν κομψόν γε φαίνεται τὸ πάθος αὐτοῦ τῆς φύσεως καὶ ὡς ἀληθῶς φιλόσοφον.

b

Πῆ δῆ;

Ἦι, ἦν δ' ἐγώ, ὕψιν οὐδενὶ ἄλλῃ φίλην καὶ ἐχθρὰν διακρίνει ἢ τῷ τὴν μὲν καταμαθεῖν, τὴν δὲ ἀγνοῆσαι. καίτοι πῶς οὐκ ἂν φιλομαθὲς εἶη συνέσει τε καὶ ἀγνοίᾳ ὀριζόμενον τό τε οἰκείον καὶ τὸ ἀλλότριον;

5

Οὐδαμῶς, ἢ δ' ὅς, ὕπως οὔ.

02 φύσει αὐτῶν Λ D : αὐτῶν φύσει F Stobaeus 04 τοῦναντίον
 Λ D M : τῶναντία F 010 φιλόσοφος] φιλόσοφον Λ d a m a 5 ὅτι
 δν F D Stobaeus : δν Λ M χαλεπαίνει Λ D M : μισεῖ καὶ χαλεπαίνει
 F Stobaeus οὐδὲ ἔν Cobet : οὐδὲν Stobaeus : οὐδὲν δὲ Λ D M :
 οὐδὲ F a 6 προπεπονθώς F D M : προπεπονθώς Λ : προπεπονθός Λ' :
 πεπονθώς Stobaeus μηδὲν Λ' F D : μηδὲ Λ M : μηδὲ ἔν ci. Hartman
 a 7 ἀγαθὸν πεπόνθη Λ D : ἀγαθὸν πεπόνθη F m : ἀγαθὸν πεπόνθει M :
 πεπόνθη ἀγαθὸν Stobaeus a 11 μὴν Λ D M : μὴν που F

Ἄλλὰ μέντοι, εἶπον ἐγώ, τό γε φιλομαθὲς καὶ φιλόσοφον ταυτόν;

10 Ταυτόν γάρ, ἔφη.

Οὐκοῦν θαρροῦντες τιθῶμεν καὶ ἐν ἀνθρώπῳ, εἰ μέλλει
c πρὸς τοὺς οἰκείους καὶ γνωρίμους πρῶός τις ἔσσεσθαι, φύσει φιλόσοφον καὶ φιλομαθῆ αὐτὸν δεῖν εἶναι;

Τιθῶμεν, ἔφη.

Φιλόσοφος δὴ καὶ θυμοειδῆς καὶ ταχὺς καὶ ἰσχυρὸς ἡμῖν τὴν
5 φύσιν ἔσται ὁ μέλλων καλὸς κάγαθὸς ἔσσεσθαι φύλαξ πόλεως.

Παντάσῃ μὲν οὖν, ἔφη.

Οὗτος μὲν δὴ ἂν οὕτως ὑπάρχοι. θρέφονται δὲ δὴ ἡμῖν οὔτοι καὶ παιδευθήσονται τίνα τρόπον; καὶ ἄρά τι προὔργου ἡμῖν ἔστιν αὐτὸ σκοποῦσι πρὸς τὸ κατιδεῖν οὐπερ ἔνεκα
d πάντα σκοποῦμεν, δικαιοσύνην τε καὶ ἀδικίαν τίνα τρόπον ἐν πόλει γίγνεται; ἵνα μὴ ἐώμεν ἱκανὸν λόγον ἢ συχρὸν διεξίωμεν.

Καὶ ὁ τοῦ Γλαῦκωνος ἀδελφός, Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη, ἔγωγε
5 προσδοκῶ προὔργου εἶναι εἰς τοῦτο ταύτην τὴν σκέψιν.

Μὰ Δία, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φίλε Ἀδείμαντε, οὐκ ἄρα ἀφετέον, οὐδ' εἰ μακροτέρα τυγχάνει οὔσα.

Οὐ γὰρ οὖν.

Ἴθι οὖν, ὥσπερ ἐν μύθῳ μυθολογοῦντές τε καὶ σχολῆν
10 ἄγοντες λόγῳ παιδεύωμεν τοὺς ἀνδρας.

e Ἄλλὰ χρή.

Τίς οὖν ἡ παιδεία; ἢ χαλεπὸν εὐρεῖν βελτίῳ τῆς ὑπὸ τοῦ πολλοῦ χρόνου ἠρρημένῃς; ἔστιν δέ που ἢ μὲν ἐπὶ σώμασι γυμναστική, ἢ δ' ἐπὶ ψυχῇ μουσική.

b 8 ἐγώ om. Stobaeus γέ AF Stobaeus: τε D καὶ AD Stobaeus: καὶ τὸ F b 9 ταυτόν] ταυτόν ἐστι Stobaeus b 11 ἀνθρώπῳ] τῷ ἀνθρώπῳ Stobaeus c 1 οἰκείους] οἰκείους γε Stobaeus c 2 φιλόσοφον A² DM f: om. AF: καὶ φιλόσοφον Stobaeus δεῖν AD: δεῖ F c 4 ἰσχυρὸς καὶ ταχὺς Stobaeus (bis) c 5 φύλαξ ἔσσεσθαι Stobaeus (bis) d 2 ἵνα . . . d 3 διεξίωμεν in marg. A: om. A ἱκανὸν λόγον ἢ συχρὸν ADM: συχρὸν λόγον ἢ ἱκανὸν F d 5 τοῦτο AM: ταυτό D: om. F d 9 οὖν ADM: δὴ F τε ADM: τε ἕμα F

Ἔστιν γάρ.

Ἄρ' οὖν οὐ μουσικῇ πρότερον ἀρξόμεθα παιδεύοντες ἢ
 γυμναστικῇ;

Πῶς δ' οὐ;

Μουσικῆς δ', εἶπον, τιθεῖς λόγους, ἢ οὐ;

Ἔγωγε.

Λόγων δὲ διττὸν εἶδος, τὸ μὲν ἀληθές, ψεῦδος δ' ἕτερον;
 Ναί.

Παιδευτέον δ' ἐν ἀμφοτέροις, πρότερον δ' ἐν τοῖς ψευ- 377
 δέσιν;

Οὐ μανθάνω, ἔφη, πῶς λέγεις.

Οὐ μανθάνεις, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι πρῶτον τοῖς παιδίοις μύθους
 λέγομεν; τοῦτο δέ που ὡς τὸ ὄλου εἰπεῖν ψεῦδος, ἐνὶ δὲ 5
 καὶ ἀληθῇ. πρότερον δὲ μύθοις πρὸς τὰ παιδία ἢ γυμνασίοις
 χρώμεθα.

Ἔστι ταῦτα.

Τοῦτο δὴ ἔλεγον, ὅτι μουσικῆς πρότερον ἀπτεύον ἢ γυ- 10
 μναστικῆς.

Ὅρθῶς, ἔφη.

Οὐκοῦν οἷσθ' ὅτι ἀρχὴ παντὸς ἔργου μέγιστον, ἄλλως
 τε δὴ καὶ νέφ καὶ ἀπαλῶ ὄψου; μάλιστα γὰρ δὴ τότε b
 πλάττεται, καὶ ἐνδύεται τύπος ὅν ἂν τις βούληται ἐνσημή-
 νασθαι ἐκάστω.

Κομῶδῃ μὲν οὖν.

Ἄρ' οὖν ῥαδίως οὕτω παρήσομεν τοὺς ἐπιτυχόντας ὑπὸ 5
 τῶν ἐπιτυχόντων μύθους πλασθέντας ἀκούειν τοὺς παῖδας
 καὶ λαμβάνειν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐναντίας
 δόξας ἐκείναις ἕς, ἐπειδὴν τελεωθῶσιν, ἔχειν οἰησόμεθα δεῖν
 αὐτούς;

ο 6 ἀρξόμεθα] ἀρχόμεθα Stobaeus ο 9 εἶπον F Eusebius Sto-
 baeus: εἰπὼν A D M τιθεῖς (sic) Stobaeus: τίθησι A D ο 11 δ'
 ἕτερον A D M: θάτερον F: δὲ θάτερον Stobaeus α 1 ψευδέσιν]
 ψεύδεσιν D α 6 ἀληθῇ] ἀληθείς Stobaeus β 1 τε δὴ
 F Eusebius Stobaeus (bis): τε A D M β 2 τύποι] τύπον c1.
 H. Richards

10 Οὐδ' ὅπωςτιοῦν παρήσομεν.

Πρῶτον δὴ ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, ἐπιστατητέον τοῖς μυθοποιοῖς,
 c καὶ ὃν μὲν ἂν καλὸν [μῦθον] ποιήσωσιν, ἐγκριτέον, ὃν δ' ἂν
 μή, ἀποκριτέον. τοὺς δ' ἐγκριθέντας πείσομεν τὰς τροφούς
 τε καὶ μητέρας λέγειν τοῖς παισίν, καὶ πλάττειν τὰς ψυχὰς
 αὐτῶν τοῖς μύθοις πολὺ μᾶλλον ἢ τὰ σώματα ταῖς χερσίν·
 5 ὧν δὲ νῦν λέγουσι τοὺς πολλοὺς ἐκβλητέον.

Ποίους δὴ; ἔφη.

Ἐν τοῖς μείζουσι, ἣν δ' ἐγώ, μύθοις ὀψόμεθα καὶ τοὺς
 ἐλάττους. δεῖ γὰρ δὴ τὸν αὐτὸν τύπον εἶναι καὶ ταῦτον
 d δύνασθαι τοὺς τε μείζους καὶ τοὺς ἐλάττους. ἢ οὐκ οἶει;

Ἐγώ, ἔφη· ἀλλ' οὐκ ἐννοῶ οὐδὲ τοὺς μείζους τίνας
 λέγεις.

Οὗς Ἡσιόδός τε, εἶπον, καὶ Ὅμηρος ἡμῖν ἐλεγέτην καὶ
 5 οἱ ἄλλοι ποιηταί. οὗτοι γὰρ πού μύθους τοῖς ἀνθρώποις
 ψευδεῖς συντιθέντες ἔλεγόν τε καὶ λέγουσι.

Ποίους δὴ, ἢ δ' ὅς, καὶ τί αὐτῶν μεμφόμενος λέγεις;

Ὅπερ, ἣν δ' ἐγώ, χρῆ καὶ πρῶτον καὶ μάλιστα μέμφεσθαι,
 ἄλλως τε καὶ ἐάν τις μὴ καλῶς ψεύδηται.

10 Τί τοῦτο;

e Ὅταν εἰκάξῃ τις κακῶς [οὐσίαν] τῷ λόγῳ, περὶ θεῶν τε
 καὶ ἡρώων οἷοί εἰσιν, ὥσπερ γραφεὺς μηδὲν εἰκότα γράφῃ
 οἷς ἂν ὅμοια βουλευθῆ γράψαι.

[Καὶ γάρ, ἔφη, ὀρθῶς ἔχει τὰ γε τοιαῦτα μέμφεσθαι.

5 ἀλλὰ πῶς δὴ λέγομεν καὶ ποῖα;

Πρῶτον μὲν, ἣν δ' ἐγώ, τὸ μέγιστον καὶ περὶ τῶν
 μεγίστων ψεύδος ὁ εἰπὼν οὐ καλῶς ἐψεύσατο ὡς Οὐρανὸς
 τε ἠργάσατο ἃ φησι δρᾶσαι αὐτὸν Ἡσιόδος, ὃ τε αὐτὸν Κρόνος
 378 ὡς ἐτιμωρήσατο αὐτόν. τὰ δὲ δὴ τοῦ Κρόνου ἔργα καὶ

b 11 δὴ AD: μὲν δὴ F Eusebius ἐπιστατέον Eusebius

c 1 μῦθον FD Stobaeus: om. AM c 4 πολὺ AFM: om. D

d 2 ἔγωγ' ἐγώ pr. D d 8 καὶ πρῶτον] πρῶτόν τε F Eusebius

e 1 κακῶς οὐσίαν D Eusebius (P. E. p. 376): οὐσίαν κακῶς F: κακῶς

AM Eusebius (P. E. p. 405) e 7 ὁ ADM: om. F: ὁ recc.

a 1 τοῦ ADM: om. F Eusebius

πάθη ὑπὸ τοῦ ἕως, οὐδ' ἂν εἰ ἦν ἀληθῆ ᾤμην δεῖν ῥαδίως
 οὕτως λέγεσθαι πρὸς ἄφρονάς τε καὶ νέους, ἀλλὰ μάλιστα
 μὲν σιγᾶσθαι, εἰ δὲ ἀνάγκη τις ἦν λέγειν, δι' ἀπορρήτων
 ἀκούειν ὡς ὀλιγίστους, θυμαμένους οὐ χοῖρον ἀλλά τι μέγα 5
 καὶ ἄπορον θῦμα, ὅπως ὅτι ἐλαχίστοις συνέβη ἀκούσαι. }
 Καὶ γάρ, ἡ δ' ὅς, οὗτοι γε οἱ λόγοι χαλεποί.

Καὶ οὐ λεκτέοι γ', ἔφη, ὦ Ἀδείμαντε, ἐν τῇ ἡμετέρα b
 πόλει. οὐδὲ λεκτέον νέφ' ἀκούουσι ὡς ἀδικῶν τὰ ἔσχατα
 οὐδὲν ἂν θαυμαστὸν ποιῶι, οὐδ' αὖ ἀδικοῦντα πατέρα κολάζων
 παντὶ τρόπῳ, ἀλλὰ δρώη ἂν ὅπερ θεῶν οἱ πρῶτοί τε καὶ
 μέγιστοι. 5

Οὐ μὰ τὸν Δία, ἡ δ' ὅς, οὐδὲ αὐτῷ μοι δοκεῖ ἐπιτήδεια
 εἶναι λέγειν.

Οὐδέ γε, ἦν δ' ἐγώ, τὸ παράπαν ὡς θεοὶ θεοῖς πολεμοῦσι c
 τε καὶ ἐπιβουλεύουσι καὶ μάχονται—οὐδὲ γὰρ ἀληθῆ—εἶ
 γε δεῖ ἡμῶν τοὺς μέλλοντας τὴν πόλιν φυλάξειν αἰσχιστον
 νομίζειν τὸ ῥαδίως ἀλλήλοις ἀπεχθάνεσθαι—πολλοῦ δεῖ
 γιγαντομαχίας τε μυθολογητέου αὐτοῖς καὶ ποικιλτέου, καὶ
 ἄλλας ἔχθρας πολλὰς καὶ παντοδαπὰς θεῶν τε καὶ ἡρώων 5
 πρὸς συγγενεῖς τε καὶ οἰκέλους αὐτῶν—ἀλλ' εἶ πως μέλ-
 λομεν πείσειν ὡς οὐδεὶς πώποτε πολίτης ἕτερος ἐτέρῳ
 ἀπήχθετο οὐδ' ἔστιν τοῦτο ὄσιον, τοιαῦτα λεκτέα μᾶλλον πρὸς
 τὰ παῖδια εὐθύς καὶ γέρουσι καὶ γραυσί, καὶ πρεσβυτέροις d
 γιγνομένοις καὶ τοὺς ποιητὰς ἐγγύς τούτων ἀναγκαστέου
 λογοποιεῖν. Ἴπρας δὲ δεσμοὺς ὑπὸ ἕως καὶ Ἰφαιστου
 ῥίψεις ὑπὸ πατρός, μέλλοιτος τῇ μητρὶ τυπτομένη ἄμυνεῖν,
 καὶ θεομαχίας ὕσας Ὅμηρος πεποίηκεν οὐ παραδεκτέου εἰς 5

b 1 λεκτέοι A F M : λεκτέον D : δεκτέοι Theodorctus b 6 δοκεῖ
 F Eusebius Theodorctus : δοκῶ A D M c 1 οὐτε γὰρ ἀληθῆ οὐτε
 σέμφορα Theodorctus c 2 φυλάττειν F Eusebius Theodorctus
 c 3 πολλοῦ] πολλοῦ γε Theodorctus o 4 καὶ ποικιλτέου] καὶ
 ἕφαντων Theodorctus c 5 ἔχθρας πολλὰς] ἐπιβουλὰς Theodorctus
 c 8 λεκτέα μᾶλλον D M Stobacus : μᾶλλον λεκτέα F Eusebius : μᾶλλον
 Λ d 1 εὐθύς A D : εὐθύς ἄ Stobacus d 2 καὶ eccl. Madvig
 ποιητὰς A D M : ποιητὰς τε F Stobacus ἐγγύς (τι) cī. Stallbaum
 d 3 νείος A F D M Photius Suidas : διδς Eusebius

τὴν πόλῳ, οὐτ' ἐν ὑπονοίαις πεποιημένας οὔτε ἄνευ ὑπο-
νοιῶν. ὁ γὰρ νέος οὐχ οἶός τε κρίνειν ὅτι τε ὑπόνοια καὶ
ὁ μή, ἀλλ' ἂν τηλικούτος ὢν λάβῃ ἐν ταῖς δόξαις δυσέκ-
e νιπτά τε καὶ ἀμετάστατα φιλεῖ γίνεσθαι· ὦν δὴ ἴσως
ἔνεκα περὶ παντὸς ποιητέον ἂν πρῶτα ἀκούουσιν ὅτι κάλλιστα
μεμυθολογημένα πρὸς ἀρετὴν ἀκούειν.

Ἔχει γάρ, ἔφη, λόγον. ἀλλ' εἴ τις αὖ καὶ ταῦτα ἔρω-
5 τῆ ἡμᾶς, ταῦτα ἅττα τ' ἐστὶν καὶ τίνες οἱ μῦθοι, τίνας ἂν
φαίμεν;

Καὶ ἐγὼ εἶπον· ὦ Ἀδείμαντε, οὐκ ἐσμὲν ποιηταὶ ἐγὼ τε
379 καὶ σὺ ἐν τῷ παρόντι, ἀλλ' οἰκισταὶ πόλεως· οἰκισταῖς δὲ
τοὺς μὲν τύπους προσήκει εἰδέναι ἐν οἷς δεῖ μυθολογεῖν τοὺς
ποιητάς, παρ' οὗς ἔαν ποιῶσι οὐκ ἐπιτρεπτέον, οὐ μὴν
αὐτοῖς γε ποιητέον μύθους.

Ὅρθῳς, ἔφη· ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο, οἱ τύποι περὶ θεο-
λογίας τίνες ἂν εἶεν;

Τοιοῖδε πού τινες, ἦν δ' ἐγὼ· οἷος τυγχάνει ὁ θεὸς ὢν,
ἀεὶ δῆπου ἀποδοτέον, ἐάντε τις αὐτὸν ἐν ἔπεσι ποιῆ ἐάντε
ἐν μέλεσι ἐάντε ἐν τραγωδίᾳ.

10 Δεῖ γάρ.

b Οὐκοῦν ἀγαθὸς ὃ γε θεὸς τῷ ὄντι τε καὶ λεκτέον οὕτω;
Τί μὴν;

Ἄλλὰ μὴν οὐδέν γε τῶν ἀγαθῶν βλαβερόν· ἦ γάρ;

Οὐ μοι δοκεῖ.

5 Ἄρ' οὖν ὁ μὴ βλαβερόν βλάπτει;

Οὐδαμῶς.

Ὁ δὲ μὴ βλάπτει κακόν τι ποιεῖ;

Οὐδὲ τοῦτο.

d 8 δ μή] ὅτι μή Eusebius δ] ὅσ' Proclus e 2 πρῶτα A F D M
Proclus: πρῶτον Stobaeus e 5 ταῦτα A M: αὐτὰ D: om. F
Eusebius τ' F: om. A D M a 5 θεολογίας] θεολογίαν ci. Hart-
man a 7 ὁ θεὸς ὢν A D M: ὢν ὁ θεός F Eusebius a 9, 10 ἐάντε
ἐν μέλεσι FD Eusebius: om. A M b 1 γε A F M: om. D
Eusebius Theodoretus b 5 δ] τὸ Eusebius Theodoretus b 7 μὴ
βλάπτει . . . b 9 δέ γε in marg. A: om. A

*Ο δέ γε μηδὲν κακὸν ποιεῖ οὐδ' ἄν τινος εἴη κακοῦ αἴτιον;
Πῶς γάρ;

10

Τί δέ; ὠφέλιμον τὸ ἀγαθόν;

Ναί.

Αἴτιον ἄρα ἐνπραγίας;

Ναί.

Οὐκ ἄρα πάντων γε αἴτιον τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ τῶν μὲν εὖ 15
ἐχόντων αἴτιον, τῶν δὲ κακῶν ἀναίτιον.

Παντελῶς γ', ἔφη.

c

Οὐδ' ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ὁ θεός, ἐπειδὴ ἀγαθός, πάντων ἂν
εἴη αἴτιος, ὡς οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἀλλὰ ὀλίγων μὲν τοῖς
ἀνθρώποις αἴτιος, πολλῶν δὲ ἀναίτιος· πολὺ γὰρ ἐλάττω
τὰγαθὰ τῶν κακῶν ἡμῖν, καὶ τῶν μὲν ἀγαθῶν οὐδένα 5
ἄλλον αἰτιατέον, τῶν δὲ κακῶν ἄλλ' ἄττα δεῖ ζητεῖν τὰ
αἴτια, ἀλλ' οὐ τὸν θεόν.

Ἄληθέστατα, ἔφη, δοκεῖς μοι λέγειν.

Οὐκ ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ἀποδεκτέον οὔτε Ὀμήρου οὔτ' ἄλλου
ποιητοῦ ταύτην τὴν ἁμαρτίαν περὶ τοὺς θεοὺς ἀνοήτως d
ἁμαρτάνοντος καὶ λέγοντος—

ὡς δοιοί τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὐδαι
κηρῶν ἔμπλειοι, ὁ μὲν ἐσθλῶν, αὐτὰρ ὁ δειλῶν·

καὶ ᾧ μὲν ἂν μέλξας ὁ Ζεὺς δῶ ἄμφοτέρων,

5

ἄλλοτε μὲν τε κακῷ ὃ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ·

ᾧ δ' ἂν μή, ἀλλ' ἄκρατα τὰ ἕτερα,

τὸν δὲ κακῇ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα διὰν ἐλαύνει·

οὐδ' ὡς ταμίας ἡμῖν Ζεὺς—

c

ἀγαθῶν τε κακῶν τε τέτυκται.

τὴν δὲ τῶν ὄρκων καὶ σπονδῶν σύγχυσιν, ἣν ὁ Πάρι-

c 1 γ' Λ F D Eusebius Theodoretus: γάρ M d d 3 τε F: om.
Λ D M d 5 ἂν μέλξας Λ F D M Eusebius: ἀμμίξας al.: καμμίξας vulg.
δῶ ἄμφοτέρων Λ D M: ἀμφοτέρων δῶ F Eusebius d 6 κύρεται Λ D M:
τείρεται F ο 1 ἡμῖν ζεὺς Λ D M: ζεὺς F: ζεὺς ἡμῖν Eusebius

δαρος συνέχεεν, ἔάν τις φῆ δι' Ἀθηνᾶς τε καὶ Διὸς
 5 γεγονέναι, οὐκ ἐπαινεσόμεθα, οὐδὲ θεῶν ἔριω τε καὶ κρίσιω
 380 διὰ Θέμιτός τε καὶ Διός, οὐδ' αὖ, ὡς Αἰσχύλος λέγει,
 ἑατέον ἀκούειν τοὺς νέους, ὅτι—

θεὸς μὲν αἰτίαν φύει βροτοῖς,

ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδην θέλη.

5 ἀλλ' ἔάν τις ποιῆ ἐν οἷς ταῦτα τὰ ἰαμβεῖα ἔνεστιν, τὰ τῆς
 Νιόβης πάθη, ἢ τὰ Πελοπιδῶν ἢ τὰ Τρωικὰ ἢ τι ἄλλο τῶν
 τοιούτων, ἢ οὐ θεοῦ ἔργα ἑατέον αὐτὰ λέγειν, ἢ εἰ θεοῦ,
 ἔξυρρετέον αὐτοῖς σχεδὸν ὅν νῦν ἡμεῖς λόγον ζητοῦμεν, καὶ
 b λεκτέον ὡς ὁ μὲν θεὸς δίκαιά τε καὶ ἀγαθὰ ἠργάζετο, οἱ δὲ
 ὠνίαντο κολαζόμενοι· ὡς δὲ ἄθλιοι μὲν οἱ δίκην διδόντες,
 ἦν δὲ δὴ ὁ δρῶν ταῦτα θεός, οὐκ ἑατέον λέγειν τὸν ποι-
 ητήν. ἀλλ' εἰ μὲν ὅτι ἐδεήθησαν κολάσεως λέγοιεν ὡς
 5 ἄθλιοι οἱ κακοί, διδόντες δὲ δίκην ὠφελοῦντο ὑπὸ τοῦ θεοῦ,
 ἑατέον· κακῶν δὲ αἴτιον φάναι θεὸν τινι γίγνεσθαι ἀγαθὸν
 ὄντα, διαμαχετέον παντὶ τρόπῳ μήτε τινα λέγειν ταῦτα ἐν
 τῇ αὐτοῦ πόλει, εἰ μέλλει εὐνομήσεσθαι, μήτε τινα ἀκούειν,
 c μήτε νεώτερον μήτε πρεσβύτερον, μήτ' ἐν μέτρῳ μήτε ἄνευ
 μέτρου μυθολογοῦντα, ὡς οὔτε ὅσια ἂν λεγόμενα εἰ λέγοιτο,
 οὔτε σύμφορα ἡμῶν οὔτε σύμφωνα αὐτὰ αὐτοῖς.

Σύμφηφός σοί εἰμι, ἔφη, τούτου τοῦ νόμου, καὶ μοι
 5 ἀρέσκει.

Οὗτος μὲν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, εἰς ἂν εἶη τῶν περὶ θεοὺς
 νόμων τε καὶ τύπων, ἐν ᾧ δεήσει τοὺς τε λέγοντας λέγειν
 καὶ τοὺς ποιῶντας ποιεῖν, μὴ πάντων αἴτιον τὸν θεὸν ἀλλὰ
 τῶν ἀγαθῶν.

10 Καὶ μάλ', ἔφη, ἀπόχρη.

d Τί δὲ δὴ ὁ δεύτερος ὄδε; ἄρα γόητα τὸν θεὸν οἶει εἶναι
 καὶ οἶον ἐξ ἐπιβουλῆς φαντάζεσθαι ἄλλοτε ἐν ἄλλαις ἰδέαις

a 5 ἰαμβεῖα AM: ἰάμβεια F: ἰαμβία D b 8 εὐνομήσεσθαι
 AFM: εὐνομήσασθαι D c 1 μήτ' ἐν F: μήτε ἐν D: μὴ ἐν AM
 c 7 τοὺς τε F Eusebius Theodoretus: τοὺς ADM d 2 φαντάζεσθαι
 ADM: om. F post ἰδέαις dist. vulg.

τοτὲ μὲν αὐτὸν γιγνόμενον, [καὶ] ἀλλάττοντα τὸ αὐτοῦ εἶδος
εἰς πολλὰς μορφάς, τοτὲ δὲ ἡμᾶς ἀπατῶντα καὶ ποιῶντα
περὶ αὐτοῦ τοιαῦτα δοκεῖν, ἢ ἀπλοῦν τε εἶναι καὶ πάντων
ἦκιστα τῆς ἑαυτοῦ ιδέας ἐκβαλνεν;

Οὐκ ἔχω, ἔφη, νῦν γε οὕτως εἰπεῖν.

Τί δὲ τόδε; οὐκ ἀνάγκη, εἴπερ τι ἐξίσταται τῆς αὐτοῦ
ιδέας, ἢ αὐτὸ ὑφ' ἑαυτοῦ μεθίστασθαι ἢ ὑπ' ἄλλου;

Ἀνάγκη.

Οὐκοῦν ὑπὸ μὲν ἄλλου τὰ ἄριστα ἔχοντα ἦκιστα ἀλλοιο-
οῦται τε καὶ κινεῖται; οἷον σῶμα ὑπὸ σιτίων τε καὶ ποτῶν
καὶ πόνοι, καὶ πᾶν φυτὸν ὑπὸ εἰλήσεών τε καὶ ἀνέμων καὶ
τῶν τοιούτων παθημάτων, οὐ τὸ ὑγιέστατον καὶ ἰσχυρότατον
ἦκιστα ἀλλοιοῦται;

Πῶς δ' οὔ;

Ψυχὴν δὲ οὐ τὴν ἀνδρειοτάτην καὶ φρονιμωτάτην ἦκιστ'
ἂν τι ἐξῶθεν πάθος ταραξείεν τε καὶ ἀλλοιώσειεν;

Ναί.

Καὶ μὴν που καὶ τὰ γε σύνθετα πάντα σκευή τε καὶ
οἰκοδομήματα καὶ ἀμφιέσματα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὰ εὖ
εἰργασμένα καὶ εὖ ἔχοντα ὑπὸ χρόνου τε καὶ τῶν ἄλλων
παθημάτων ἦκιστα ἀλλοιοῦται.

Ἔστι δὴ ταῦτα.

Πᾶν δὴ τὸ καλῶς ἔχον ἢ φύσει ἢ τέχνῃ ἢ ἀμφοτέροις
ἐλαχίστην μεταβολὴν ὑπ' ἄλλου ἐνδέχεται.

Ἔοικεν.

Ἄλλὰ μὴν ὁ θεὸς γε καὶ τὰ τοῦ θεοῦ πάντα ἄριστα ἔχει.

Πῶς δ' οὔ;

Ταύτη μὲν δὴ ἦκιστα ἂν πολλὰς μορφὰς ἴσχοι ὁ θεός.

ἦκιστα δὴτα.

d 3 καὶ seclusi: καὶ ἀλλάττοντα Λ Δ Μ: τοτὲ δὲ ἐναλλάττοντα F
d 8 ἐξίσταται Λ Δ Μ: ἐξίστατο F ο 4 καὶ κινεῖται . . . σιτίων τε
in marg. Λ: om. Λ ο 6 οὐ F D: οὐ Λ Μ α 3 οὐ τὴν Λ F M:
αὐτὴν D καὶ Λ Δ Μ: τε καὶ F Eusebius α 7 καὶ ἀμφιέσματα
F D: om. Λ Μ α 10 δὴ Λ Δ Μ: om. F Eusebius β 4 γε
D Eusebius: τε Λ F M

Ἄλλ' ἄρα αὐτὸς αὐτὸν μεταβάλλοι ἂν καὶ ἄλλοιοῖ;
Δῆλον, ἔφη, ὅτι, εἶπερ ἄλλοιοῦται.

10 Πότερον οὖν ἐπὶ τὸ βέλτιόν τε καὶ κάλλιον μεταβάλλει
ἑαυτὸν ἢ ἐπὶ τὸ χεῖρον καὶ τὸ αἰσχιον ἑαυτοῦ;

c Ἀνάγκη, ἔφη, ἐπὶ τὸ χεῖρον, εἶπερ ἄλλοιοῦται· οὐ γάρ
που ἐνδεᾶ γε φήσομεν τὸν θεὸν κάλλους ἢ ἀρετῆς εἶναι.

Ἵσθότατα, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις. καὶ οὕτως ἔχοντος δοκεῖ
ἂν τίς σοι, ὦ Ἀδείμαντε, ἐκὼν αὐτὸν χεῖρω ποιεῖν ὀπιθῶν
5 ἢ θεῶν ἢ ἀνθρώπων;

Ἀδύνατον, ἔφη.

Ἀδύνατον ἄρα, ἔφη, καὶ θεῷ ἐθέλειν αὐτὸν ἄλλοιοῦν,
ἀλλ' ὡς ἔοικε, κάλλιστος καὶ ἄριστος ὢν εἰς τὸ δυνατὸν
ἕκαστος αὐτῶν μένει ἀεὶ ἀπλῶς ἐν τῇ αὐτοῦ μορφῇ.

10 Ἄπασα, ἔφη, ἀνάγκη ἔμοιγε δοκεῖ.

d Μηδεὶς ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, ὦ ἄριστε, λεγέτω ἡμῖν τῶν
ποιητῶν, ὡς—

θεοὶ ξείνοισιν ἑοικότες ἄλλοδαποῖσι,
παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας·

5 μηδὲ Πρωτέως καὶ Θέτιδος καταψευδέσθω μηδεῖς, μηδ' ἐν
τραγωδίαις μηδ' ἐν τοῖς ἄλλοις ποιήμασι εἰσαγέτω Ἥραν
ἠλλοιωμένην, ὡς ἰέριαν ἀγείρουσαν—

Ἰνάχου Ἀργείου ποταμοῦ παισὶν βιοδώροις·

e καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλὰ μὴ ἡμῖν ψευδέσθων. μηδ' αὖ ὑπὸ
τούτων ἀναπειθόμεναι αἱ μητέρες τὰ παιδία ἐκδειματούντων,
λέγουσαι τοὺς μύθους κακῶς, ὡς ἄρα θεοὶ τινες περιέρχονται
νύκτωρ πολλοῖς ξένοις καὶ παντοδαποῖς ἰνδαλλόμενοι, ἵνα
5 μὴ ἅμα μὲν εἰς θεοὺς βλασφημῶσιν, ἅμα δὲ τοὺς παῖδας
ἀπεργάζωνται δειλοτέρους.

Μὴ γάρ, ἔφη.

b 9 δῆλον ἔφη ὅτι A D M : δῆλον ὅτι ἔφη F Eusebius c 7 θεῷ
A D M : θεὸν F Eusebius c 10 ἅπασα A D M : πᾶσα F Eusebius
d 5 καὶ A D M : τε καὶ F Eusebius e 1 ψευδέσθων Cobet : ψευδέ-
σθωσαν A F D M e 4 ἰνδαλλόμενοι] εἰδαλλόμενοι F pr. D

Ἄλλ' ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, αἰτοὶ μὲν οἱ θεοὶ εἰσιν οἱοὶ μὴ
μεταβάλλειν, ἡμῖν δὲ ποιούσιν δοκεῖν σφᾶς παντοδαποὺς
φαίνεσθαι, ἐξαπατῶντες καὶ γοητεύοντες; 10

Ἴσως, ἔφη.

Τί δέ; ἦν δ' ἐγώ· ψεύδεσθαι θεὸς ἐθέλοι ἂν ἢ λόγῳ ἢ 382
ἔργῳ φάντασμα προτείνων;

Οὐκ οἶδα, ἢ δ' ὄς.

Οὐκ οἶσθα, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι τό γε ὡς ἀληθῶς ψεῦδος, εἰ
οἶόν τε τοῦτο εἰπεῖν, πάντες θεοὶ τε καὶ ἄνθρωποι μισοῦσιν; 5

Πῶς, ἔφη, λέγεις;

Οὕτως, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι τῷ κυριωτάτῳ που ἑαυτῶν ψεύ-
δεσθαι καὶ περὶ τὰ κυριώτατα οὐδεὶς ἐκὼν ἐθέλει, ἀλλὰ
πάντων μάλιστα φοβεῖται ἐκεῖ αὐτὸ κεκτῆσθαι.

Οὐδὲ νῦν πω, ἢ δ' ὄς, μαυθάνω. 10

Οἶει γάρ τί με, ἔφη, σεμνὸν λέγειν· ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι b
τῇ ψυχῇ περὶ τὰ ὄντα ψεύδεσθαί τε καὶ ἐψεῦσθαι καὶ
ἀμαθῆ εἶναι καὶ ἐνταῦθα ἔχειν τε καὶ κεκτῆσθαι τὸ ψεῦδος
πάντες ἤκιστα ἂν δέξαιτο, καὶ μισοῦσι μάλιστα αὐτὸ ἐν
τῷ τοιοῦτῳ. 5

Πολύ γε, ἔφη.

Ἄλλὰ μὴν ὀρθότατά γ' ἂν, ὁ νυνδὴ ἔλεγον, τοῦτο ὡς
ἀληθῶς ψεῦδος καλοῖτο, ἢ ἐν τῇ ψυχῇ ἄγνοια ἢ τοῦ ἐψευ-
σμένου· ἐπεὶ τό γε ἐν τοῖς λόγοις μίμημά τι τοῦ ἐν τῇ
ψυχῇ ἐστὶν παθήματος καὶ ὕστερον γεγονὸς εἰδῶλον, οὐ πάνυ 10
ἄκρατον ψεῦδος. ἢ οὐχ οὕτω; c

Πάνυ μὲν οὖν.

Τὸ μὲν δὴ τῷ ὅτι ψεῦδος οὐ μόνον ὑπὸ θεῶν ἀλλὰ καὶ
ὑπ' ἀνθρώπων μισεῖται.

Δοκεῖ μοι. 5

Τί δὲ δὴ τὸ ἐν τοῖς λόγοις [ψεῦδος]; πότε καὶ τῷ χρή-

ο 9 ἡμῖν A D M : ἡμᾶς F Eusebiius a 2 φάντασμα A D M : φαν-
τάσματα F Eusebiius b 8 ἄγνοια ἢ τοῦ ἐψευσμένου A D M : τοῦ
ἐψευσμένου ἄγνοια F Eusebiius b 10 ἐστὶ(ν) A F M : om. D
c 6 ψεῦδος A D M : om. F τῷ A D M : τῷ τι(ν) F : τί recc. vulg.

σιμον, ὥστε μὴ ἄξιον εἶναι μίσους; ἄρ' οὐ πρὸς τε τοὺς
πολεμίους καὶ τῶν καλουμένων φίλων, ὅταν διὰ μανίαν ἢ
τινα ἄνοιαν κακόν τι ἐπιχειρῶσω πράττειν, τότε ἀποτροπῆς
10 ἔνεκα ὡς φάρμακον χρήσιμον γίγνεται; καὶ ἐν αἷς νυνδῆ
d ἐλέγομεν ταῖς μυθολογίαις, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι ὅπη τάληθες
ἔχει περὶ τῶν παλαιῶν, ἀφομοιοῦντες τῷ ἀληθεῖ τὸ ψεῦδος
ὅτι μάλιστα, οὕτω χρήσιμον ποιούμεν;

Καὶ μάλα, ἦ δ' ὅς, οὕτως ἔχει.

5 Κατὰ τί δὴ οὖν τούτων τῷ θεῷ τὸ ψεῦδος χρήσιμον;
πότερον διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τὰ παλαιὰ ἀφομοιωῶν ἂν
ψεύδοιτο;

Γελοῖον μεντὰν εἶη, ἔφη.

Ποιητῆς μὲν ἄρα ψευδῆς ἐν θεῷ οὐκ ἔνι.

10 Οὐ μοι δοκεῖ.

Ἄλλὰ δεδιὼς τοὺς ἐχθροὺς ψεύδοιτο;

e Πολλοῦ γε δεῖ.

Ἄλλὰ δι' οἰκείων ἄνοιαν ἢ μανίαν;

Ἄλλ' οὐδεῖς, ἔφη, τῶν ἀνοήτων καὶ μαινομένων θεοφιλῆς.

Οὐκ ἄρα ἔστιν οὗ ἔνεκα ἂν θεὸς ψεύδοιτο.

5 Οὐκ ἔστιν.

Πάντη ἄρα ἀψευδὲς τὸ δαιμόνιον τε καὶ τὸ θεῖον.

Παντάπασι μὲν οὖν, ἔφη.

Κομιδῆ ἄρα ὁ θεὸς ἀπλοῦν καὶ ἀληθῆς ἐν τε ἔργῳ καὶ
λόγῳ, καὶ οὔτε αὐτὸς μεθίσταται οὔτε ἄλλους ἐξαπατᾷ, οὔτε
10 κατὰ φαντασίας οὔτε κατὰ λόγους οὔτε κατὰ σημείων πόμπας,
οὔθ' ὕπαρ οὐδ' ὄναρ.

383 Οὕτως, ἔφη, ἔμοιγε καὶ αὐτῷ φαίνεται σοῦ λέγοντος.

Συγχωρεῖς ἄρα, ἔφην, τούτου δεύτερον τύπον εἶναι ἐν ᾧ
δεῖ περὶ θεῶν καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν, ὡς μήτε αὐτοὺς γόητας

c 7 τε ADM: γε F c 8 ὅταν] οἱ ἂν ci. Hermann d 9 ψευδῆς
ἐν θεῷ ADM: ἐν θεῷ ψευδῆς F Eusebius d 11 ψεύδοιτο ADM:
ἂν ψεύδοιτο F Eusebius e 8 καὶ λόγῳ FD Eusebius: καὶ ἐν λόγῳ
AM e 9 οὔτε κατὰ φαντασίας FD Eusebius: om. AM e 11 οὔθ'
A² FDM: om. A οὐδ' οὔτ' scr. Mon. a 2 τύπον AFM
Eusebius: τόπον D a 3 ποιεῖν AM Eusebius: ἀκούειν FD

ὄντας τῷ μεταβάλλειν ἑαυτοὺς μήτε ἡμᾶς ψεύδεσι παράγειν
ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ;

5

Συγχωρῶ.

Πολλὰ ἄρα Ὅμηρου ἐπαινοῦντες, ἀλλὰ τοῦτο οὐκ ἐπαι-
νεσόμεθα, τὴν τοῦ ἐνυπνίου πομπὴν ὑπὸ Διὸς τῷ Ἀγαμέμνονι
οὐδὲ Αἰσχύλου, ὅταν φῆ ἢ Θέτις τὸν Ἀπόλλω ἐν τοῖς αὐτῆς
γάμοις ἄδοντα ἐνδατεῖσθαι τὰς ἐὰς εὐπαιδίας—

b

νόσων τ' ἀπείρους καὶ μακραίωνας βίους,
ξύμπαντά τ' εἰπὼν θεοφιλείς ἐμὰς τύχας
παιᾶν' ἐπηυφήμησεν, εὐθυμῶν ἐμέ.

καγὼ τὸ Φοῖβου θεῖον ἀψευδὲς στόμα

5

ἠλπίζον εἶναι, μαντικῇ βρύον τέχνη·

ὁ δ', αὐτὸς ὑμνῶν, αὐτὸς ἐν θοίνῃ παρών,

αὐτὸς τὰδ' εἰπὼν, αὐτὸς ἐστὶν ὁ κτανῶν

τὸν παῖδα τὸν ἐμόν—

ὅταν τις τοιαῦτα λέγῃ περὶ θεῶν, χαλεπαιούμεν τε καὶ c
χορὸν οὐ δώσομεν, οὐδὲ τοὺς διδασκάλους ἐάσομεν ἐπὶ
παιδείᾳ χρῆσθαι τῶν νέων, εἰ μέλλουσιν ἡμῖν οἱ φύλακες
θεοσεβεῖς τε καὶ θεῖοι γίνεσθαι, καθ' ὅσον ἀνθρώπῳ ἐπὶ
πλείστον οἶόν τε.

5

Παντάπασι, ἔφη, ἔγωγε τοὺς τύπους τούτους συγχωρῶ,
καὶ ὡς νόμοις ἂν χρέμην.

a 4 ὄντας Λ F D M Eusebius: om. vulg. παράγειν] παράγοντας
ci. H. Richards a 7 ἄλλα F: ἄλλα Λ D M a 9 αὐτῆς
Λ³ F D M Eusebius: αὐτοῖς Λ b 1 ἐνδατεῖσθαι Λ³ F D: ἐνδυτεῖσθαι
Λ M d b 2 μακραίωνος βίου Eusebius: μακραίωνας βίου ci. Stephanus
b 4 παιᾶνα F: παιῶν' Λ M schol.: παιῶν D Eusebius c 3 παιδείᾳ
Λ F M: παιδιᾷ D c 6 τύπους Λ D M: τύπους τε F c 7 χρέμην
Λ D M: αὐτοῖς χρέμην F Eusebius